

Teemu Alhanen

PIENEN RAKENNUSLIIKKEEN TYÖTURVALLISUUSKANSIO

PIENEN RAKENNUSLIIKKEEN TYÖTURVALLISUUSKANSIO

Teemu Alhanen
Opinnäytetyö
Syksy 2021
Rakennusalan työnjohdon tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Rakennusalan työnjohdon tutkinto-ohjelma

Tekijä: Teemu Alhanen

Opinnäytetyön nimi suomeksi: Pienen rakennusliikkeen työturvallisuuskansio

Opinnäytetyön nimi englanniksi: Safetyfolder for a small construction company

Työn ohjaaja: Juha Pennanen

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syksy 2021

Sivumäärä: 31 + 19 liitettä

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda helposti käytettävä työturvallisuuskansio ja siihen liittyvä lomakkeisto Rakennusliike Eskolan käyttöön osana yritykselle tehtävää toiminnanohjaussuunnitelmaa. Työturvallisuuskansion ja liitteiden avulla on tarkoitus parantaa etenkin yrityksen työturvallisuusasioihin liittyvää dokumentointia ja samalla päivittää niihin liittyviä käytänteitä.

Työturvallisuuskansio sisältää ohjeet, joilla rakennustyömaan turvallisuustehtävät tulevat käsitellyksi siten, että ne täyttävät lakien ja säädösten edellyttämät velvoitteet rakennustyömaan hoitamiseksi. Kansion sisältö on luotu siten, että se mahdollistaa helpon ja notkean dokumentoinnin ja käytännön toteutuksen, riippumatta yrityksen roolista eri rakennushankkeissa.

Työ pohjautuu pitkälti työturvallisuuslakiin (2002, päivityksineen) sekä Valtioneuvoston asetukseen rakennustyön turvallisuudesta (205 / 2009). Kansion laadinnassa on käytetty apuna myös muita lähteitä, kuten RT-kortistoa. Kansion sisältö on räätälöity koskemaan Rakennusliike Eskolan ydinosaamista ja siitä on suljettu pois asioita, jotka eivät sovellu yrityksen toimenkuvaan ja sen tyypillisiin työmaatilanteisiin.

Asiasanat: työturvallisuus, työturvallisuussuunnitelma, dokumentointi, päätoteuttaja

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Program of construction management

Author(s): Teemu Alhanen
Title of thesis: Safety Folder for a Small Construction Company
Supervisor(s): Juha Pennanen
Term and year when the thesis was submitted: Fall 2021
Pages:31 + 19 appendices

The objective for this thesis was to create forms and documents that include all the necessary information about safety at a construction site. The work was done for a construction company named Rakennusliike Eskola Oy as a part of their enterprise resource plan that was being done. The meaning for these updates was to better their documentation and to update their procedures concerning safety.

The end product can be seen as a “safety folder” for a small construction company. This safety folder contains all the necessary information and operation models that must be done to meet the requirements that are dictated by law and different decrees. The content of the folder is planned so that it is easy and flexible to use and meet the company’s requirements depending on what their role is in different projects.

The work is largely based on the Finnish Act on Labor Protection (2002, with its updates) and on Government’s decree on work safety in construction work (205 / 2009). In addition, the RT- Card Index was used comprehensively as a source material, both for this report as the actual work. The contents of the safety folder has been tailored to suit the core competency of Rakennusliike Eskola. Therefore, there are some aspects that were excluded for they were irrelevant in their line of business or didn’t fit the nature of their usual construction site.

Keywords: work safety, work safety instructions, prime contractor, documentation

ALKUSANAT

Opinnäytetyön aihe on saatu Rakennusliike Eskolan työnjohdon ja omistajien kesken käytyjen keskustelujen perusteella ja on samalla osa yritykselle tehtävää toiminnanohjaussuunnitelmaa. Yritys halusi käyttöönsä helposti käytettävän ja loogisen toimintaohjeen työturvallisuusasioihin liittyen, jota on helppo hyödyntää riippumatta siitä, missä roolissa yritys on eri hankkeissa. Samalla yrityksen turvallisuusasioiden dokumentointi saataisiin saatettua vaaditulle tasolle. Aihe on myös itselleni tärkeä ja aina ajankohtainen sekä kehitystä vaativa asia rakennustyömaalla.

Haluan kiittää Rakennusliike Eskolaa työni aiheesta, erityisesti rakennuspäällikkö Tero Hämälää ja työnjohtaja Jukka Eskolaa avusta ongelmakohtien kartoituksessa ja ehdotuksista työn edistämiseksi. Lisäksi haluan kiittää työtä ohjaavaa opettajaani Juha Pennasta etenkin avusta työn sisällön rajaamisessa ja oleelliseen asiaan keskittymisessä.

Oulussa 1.12.2021

Teemu Alhanen

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	8
1.1 Työn tarkoitus	8
1.2 Rakennusliike Eskola Oy	8
2 RAKENNUSHANKKEEN OSAPUOLIEN VELVOLLISUUDET	10
2.1 Rakennuttajan / rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuut	10
2.1.1 Turvallisuuskoordinaattorin ja päätoteuttajan valinta	10
2.1.2 Suunnittelu ja valmistelu	11
2.1.3 Rakennuttajan turvallisuusasiakirja	11
2.2 Päätoteuttajan vastuut	12
2.3 Suunnittelijan vastuut	13
2.4 Työntekijän vastuut	13
3 TYÖMAAN TURVALLISUUSJOHTAMINEN	15
3.1 Turvallisuusjohtaminen	15
3.1.1 Turvallisuussäännöt	16
3.1.2 Perehdytys	16
3.1.3 Kokouskäytännöt	17
3.1.4 Yhteistoiminta ja tiedotus	17
4 TYÖMAAN TURVALLISUUSSUUNNITTELU	19
4.1 Työmaan aloitus	19
4.2 Rakennustöiden turvallisuussuunnitelma	19
4.3 Riskien arviointi	20
4.4 Aluesuunnittelu	21
5 TYÖMAAN TURVALLISUUSSEURANTA	22
5.1 Viikkotarkastukset	22
5.2 Työmaatarkastukset	23
6 TYÖTURVALLISUUSKANSION LAATIMINEN RAKENNUSLIIKE ESKOLA OY: LLE	24
6.1 Tyypilliset työmaat	24
6.2 Ongelmat työturvallisuudessa	25
6.3 Tuotettu materiaali	25
6.3.1 Työturvallisuussuunnitelma	26

6.3.2 Perekdytysmateriaali	27
6.3.3 Riskien arviointi	27
6.3.4 Työn turvallisuussuunnitelma	27
6.3.5 Turvallisuus purkutöissä ja putoamisvaarallisten töiden suunnittelu	28
6.3.6 Läheltä piti -ilmoitus	29
6.3.7 Tarkastustoiminta	29
6.3.8 Muistilistat kokouksiin ja muut dokumentit	30
7 YHTEENVETO	31
LIITTEET	

1 JOHDANTO

1.1 Työn tarkoitus

Rakennusosalalla toimivien yritysten ja suoraan hankkeeseen liittyvien sidosryhmien yksi tärkeimmistä tehtävistä on mahdollistaa turvallinen työskentely ja lopputuote kaikille. Jotta tämä on mahdollista, pitää turvallisuusasioiden olla suunnitelmallisia ja ennakoivia, mikä edellyttää tarvittavaa dokumentointia ja seuranta. Tarvittavien dokumenttien tuottaminen ja ylläpito on suurilla ja keskisuurilla yrityksillä pääsääntöisesti hoidettu hyvin, mutta pienillä yrityksillä usein puutteellinen, vaikka asiat olisi työmaatasolla toteutettu asiallisesti.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on kehittää Rakennusliike Eskolan työmaaturvallisuutta ja tuoda työkaluja ja toimintamalleja sen toteuttamiseen työmaalla sen kaikissa eri vaiheissa sekä mahdollistaa erilaisten dokumenttien luonti. Dokumentit on luotu helppokäyttöisiksi ja loogiseksi sekä helposti muokattaviksi työmaatilanteiden muuttuessa ja / tai erilaisten työmaiden hoitoon.

Rakennusliike Eskolan toimenkuvaan kuuluu rakennustöiden lisäksi muitakin oheispalveluita. Työturvallisuuskansion sisällössä keskitytään varsinaisiin rakennustöihin ja sen sisältö koskee tilanteita, joissa yritys voi olla eri rooleissa, yleensä joko pääurakoitsijana tai aliurakoitsijana.

Raportissa nostetaan esille tärkeimpiä opinnäytetyöhön liittyviä asioita pääpiirteittäin, eikä sen tarkoitus käydä seikkaperäisesti läpi kaikkea työhön liittyvää aineistoa.

1.2 Rakennusliike Eskola Oy

Rakennusliike Eskola Oy on oululainen rakennusalan yritys, jonka juuret ovat 70-luvulla, jolloin yritys on alun perin perustettu. Yrityksen alkuperäinen toimiala oli uudisrakentaminen, tarkemmin rivitalojen rakentaminen. 90-luvun lama toi mukanaan ensimmäisen omistajanvaihdoksen ja yritys sai uudeksi nimekseen Oulun Eskola-yhtiöt Oy. Samassa yhteydessä yrityksen päätoimiala vaihtui korjausrakentamiseen, joka on sen päätoimiala vielä nykyäänkin. Yritys onkin profiloitunut

korjausrakentamisen erikoisliikkeeksi. Vuonna 2008 yritys koki toisen omistajanvaihdoksen sukupolvenvaihdoksen yhteydessä.

Rakennusliike Eskolan pääasialliset asiakkaat koostuvat yritys- ja toimitila-asiakkaista, kiinteistöjä hallinnoivista tahoista sekä niiden sidosryhmistä. Rakennusliikkeen tyypillisimmät työmaat ovat erilaisten toimitilojen ja toimistojen muutostöitä ja niiden laajuus vaihtelee suuresti aina päivän kestävästä korjaustöistä laajempaan peruskorjaukseen. Yrityksen oheispalveluihin kuuluu myös eriluontoiset huoltotyöt sekä muita työtä edistäviä palveluita.

2 RAKENNUSHANKKEEN OSAPUOLIEN VELVOLLISUUDET

Rakennushankkeissa vastuu turvallisuudesta on kollektiivinen, jossa jokaisella työntekijällä, organisaatiolla ja taholla on aktiivinen rooli työturvallisuuden toteutumisessa. Juridisia vastuita kantavat pääasiassa rakennuttaja-, päätoteuttaja-, suunnittelu- ja työnantajatahot. (1; 7, s. 1, 2.)

2.1 Rakennuttajan / rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuut

Rakennuttajalla tarkoitetaan henkilöä tai organisaatiota, joka ryhtyy rakennushankkeeseen tai muuta, joka ohjaa ja valvoo rakennushanketta taikka jos edellä mainittuja ei ole, tilaajaa (1, 2 §).

Rakennuttajan vastuulla on valita toimijat, joilla rakennushanke kokonaisuudessaan saadaan suoritettua siten, että työn toteutus on turvallista kaikille siihen osallistuville ja siihen liittyville osapuolille sekä mahdollistaa tämän toteutuminen. (1, 5–7§.)

2.1.1 Turvallisuuskoordinaattorin ja päätoteuttajan valinta

Rakennuttajan vastuulla on nimetä ja valita jokaiselle hankkeelleen turvallisuuskoordinaattori ja päätoteuttaja. Turvallisuuskoordinaattorin tehtäviin kuuluu valvoa ja varmistaa asetettujen turvallisuus- ja terveystahtimusten toteutumista työmaalla. Rakennuttajan vastuulla on varmistua valitun turvallisuuskoordinaattorin pätevyyksistä ja muista työn vaatimista edellytyksistä. Koordinaattorin tehtäviin kuuluu toimia yhteistyössä päätoteuttajan kanssa turvallisuussuunnittelun ja työn toteuttamisen yhteydessä. (1, 5–7 §; 7, s.1,2.)

Päätoteuttajan valinnassa rakennuttajan on varmistuttava, että valitulla päätoteuttajalla on realistiset mahdollisuudet ja resurssit toteuttaa vaadittu tehtävä ja siihen liittyvät turvallisuusasiat hankkeen vaatimalla tasolla. Rakennuttajan on varmistuttava, että päätoteuttaja myös toimii annettujen ohjeistuksien mukaan. (1, 6 §; 7, s. 1,2.)

2.1.2 Suunnittelu ja valmistelu

Rakennuttajan vastuualueisiin kuuluu huolehtia, että hankkeen suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa varmistetaan, että hanke ja siihen kuuluvat osat ja työvaiheet voidaan suorittaa siten, että niistä ei aiheudu vaaraa työn suorittajille tai ulkopuolisille. Tämä tarkoittaa käytännössä, että varmistetaan erilaisten rakenteiden ja rakennusosien turvallisuus ja niiden työjärjestys jo suunnitteluvaiheessa. Rakennuttajan on myös laadittava kohteen ylläpitoa koskevat kirjalliset käyttö- ja huolto-ohjeet, jotka pitävät sisällään ylläpitoa, huoltoa, kunnossapitoa ja korjaimista koskevat asiat. Nämä tulee laatia ennen rakennushankkeen päättymistä ja niihin on sisällyttävä riittävät työturvallisuus- ja terveystiedot. Rakennuttajan on toimitettava suunnittelijalle sellaiset esitiedot, jotka mahdollistavat suunnittelijoille työturvallisen suunnittelun ja vastuunottamisen suunnitellusta työstä. (1, 7 §; 2, 57§.)

2.1.3 Rakennuttajan turvallisuusasiakirja

Rakennuttajan on laadittava hankkeelleen turvallisuusasiakirja, joka määrittää suunnittelussa ja toteutuksessa käytettävät turvallisuustoimet. Turvallisuusasiakirjasta on käytävä ilmi kaikki hankkeen ominaispiirteet ja hankkeen luonteesta ja mahdollisista erityispiirteistä johtuvat työturvallisuuteen ja terveyteen vaikuttavat tiedot. Turvallisuusasiakirjasta on käytävä ilmi tunnistetut vaarat ja mahdolliset haittatekijät sekä töiden ajoitus. (1, 8 §.)

Osana turvallisuusasiakirjaa on rakennuttajan turvallisuussäännöt, joissa on käytävä ilmi tavoitteet ja toimintaohjeet turvallisuusseurantaan, sekä työmaan johtamiseen ja hallinointiin liittyvät asiat. Turvallisuusasiakirja ohjaa päätoteuttajan toimia turvallisuusasioissa ja suunnittelussa ja sitä kautta myös aliurakoitsijoita ja muita työn suorittajia. Rakennuttajan vastuulla on valvoa ja seurata laatimansa asiakirjan ylläpitoa ja toimeenpanoa. Mahdolliset muutokset asiakirjoihin on toimitettava suunnittelijoille ja pääurakoitsijalle ja mahdolliset muutokset työturvallisuuteen arvioitava uudestaan. Rakennuttajan on myös varmistettava, että pääurakoitsija on toiminut ja toimii annettujen suunnitelmien mukaisesti. (1, 8–9 §)

2.2 Päätoteuttajan vastuut

Päätoteuttajalla tarkoitetaan rakennuttajan nimeämää pääurakoitsijaa tai pääasiallista määräysvaltaa käyttävää työnantajaa taikka sellaisen puuttuessa rakennuttajaa itseään. (1, 2§.)

Päätoteuttajan vastuulla on suunnitella, aikatauluttaa ja toimeenpanna rakennuttajan edellyttämät työt hankkeen vaatimien turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Päätoteuttajan vastuulla on myös tehdä tarpeelliset ennakoilmoitukset työsuojeluviranomaiselle, mikäli työmaan luonne, miehitys tai kesto niin vaatii. Ilmoitus on toimitettava myös rakennuttajalle. (1, 4 §, 10 §.)

Tarkemmin päätoteuttajan vastuista ja toimista on kerrottu kohdissa 3. Työmaan turvallisuusjohtaminen, 4. Työmaan turvallisuussuunnittelu ja kohdassa 5. Työmaan turvallisuusseuranta.

Työmaan yleisjohto on tyypillisesti päätoteuttajan tehtävä. Turvallisuuden kannalta näihin tehtäviin kuuluu oleellisesti eri osapuolten perehdyttäminen, keskinäisen yhteistoiminnan varmistaminen ja huolehtiminen tarpeellisesta tiedonkuluista. Työnjohdon tehtävänä on huolehtia, että jokainen työmaalla operoiva taho on tietoinen mahdollisista vaaroista tai haittaa aiheuttavista työvaiheista tai toiminnoista, sekä toimii rakennuttajan asettaman turvallisuusasiakirjan asettamien vaatimusten mukaisesti. Työnjohto on myös ilmoitusvelvollinen mahdollisista suunnitelmiin tehtävistä muutoksista. (1, 10§.)

Lisäksi työmaan perustoiminnot, kuten työmaan siisteydestä ja järjestyksestä huolehtiminen, kuuluu työmaajohtoon perustehtäviin. Päätoteuttajan on nimettävä tähän tehtävään yksi tai useampi vastuhenkilö, joilla on tarpeelliset pätevyudet ja kokemus tehtävän hoitamiseen. Työmaalla tehtävien tarkastusten valvonta ja dokumentointi, sekä niistä vastuussa olevien henkilöiden nimeäminen on usein myös pääurakoitsijan tehtävä. Tarkemmat määritelmät kokouksiin ja tarkastuksiin osallistujista sekä vastuuhenkilöistä on määritelty rakennuttajan turvallisuusasiakirjassa ja pääurakoitsijan turvallisuussuunnitelmassa. (1, 8–11 §.)

2.3 Suunnittelijan vastuut

Rakennuttajan antaessa toimeksiannon suunnittelusta valitulta suunnittelijalta edellytetään työturvallisuuden huomioimista rakennusta ja sen osia suunniteltaessa. Valitulla suunnittelijalla tulee olla myös tarvittavat pätevyudet vaadittujen rakenteiden suunnitteluun. Suunnittelun vaatimuksena on tuottaa rakenteita ja menetelmiä, joilla hanke saadaan toteutettua turvallisesti aiheuttamatta haittaa tai vaaraa työntekijöille tai ulkopuolisille. (3, s. 1–4.)

Eri rakennusosien, elementtien ja valmisosien suunnittelussa on usein osallisena useita suunnittelijaosapuolia ja näiden tehtävien yhteensovittaminen on taattava. Suunnittelijat ovat siis vastuussa sekä yksittäisten rakenneosien ja kokonaisuuden rakenteellisesta turvallisuudesta ja yhteensopivuudesta kuin työnaikaisen turvallisuuden mahdollistamisesta. Suunnittelijoiden on toimitettava työkohtaiset ohjeet, joita noudattamalla työn turvallisuus mahdollistetaan. Suunnitellut rakenteet ja työvaiheet eivät siis saa olla ristiriidassa keskenään. Tästä vastuussa on yleensä hankkeeseen määrätty pääsuunnittelija. Suunnittelijoiden, pääasiassa rakennesuunnittelijoiden ja pääsuunnittelijoiden tulee suorittaa myös työmaavalvontaa, jonka yhteydessä valvotaan työturvallisuutta. Tämä tapahtuu normaalisti valvomalla rakenteiden asennuksen ohjeenmukaisuutta työmaakerroksien yhteydessä. (3, s. 1–4.)

2.4 Työntekijän vastuut

Työntekijän yleisiin velvollisuuksiin rakennustyömaalla kuuluu noudattaa työnantajan antamia määräyksiä ja ohjeita, jotka kuuluvat työnantajan toimivaltaan ja joilla on suora vaikutus työturvallisuuteen ja terveyteen. Työntekijän on toimillaan ja mahdollisuuksiensa mukaan huolehdittava myös muiden turvallisuudesta ja terveydestä. Työntekijän on toimillaan myös vältettävä sellaista toimintaa, joka voidaan tulkita häirinnäksi tai muuten epäasialliseksi kohteluksi tai joka aiheuttaa muuten vaaraa tai haittaa. (2, 4 luku.)

Työntekijä on ilmoitusvelvollinen työnantajalleen ja työsuojeluvaltuutetulle havaitsemistaan virheistä tai muista vaaraa aiheuttavista tekijöistä työmaalla ja on li-

säksi velvollinen myös mahdollisuuksien mukaan korjaamaan ja poistamaan välitöntä vaaraa aiheuttavat tekijät viipymättä ja tiedotettava vaara-alueella mahdollisesti työskenteleviä työntekijöitä. Työntekijä on ilmoitusvelvollinen myös silloin, kun on jo poistanut vaaratekijän. Työnantajan on puolestaan ilmoitettava työntekijälle ja työsuojeluvaltuutetulle, mihin toimiin on ryhdytty tai mihin ollaan ryhtymässä ongelman poistamiseksi. (2, 4 luku.)

Työntekijällä on myös oikeus kieltäytyä työstä, mikäli kokee suoritettavan työn aiheuttavan vaaraa itselleen tai muille tai ei ole saanut tarvittavaa perehdytystä työhön. Pidättäytymisestä on ilmoitettava työnantajalle viipymättä. Kunnes työnantaja on mahdollistanut turvallisen työskentelyn, oikeus pidättäytyä työstä jatkuu. (2, 4 luku.)

3 TYÖMAAN TURVALLISUUSJOHTAMINEN

Edellä kerrottujen lakien ja asetusten määrittämien edellytysten ja velvoitusten perusteella hankkeen työturvallisuustehtävät voidaan jakaa karkeasti kolmeen ryhmään: johtaminen, suunnittelu ja valvonta (4, 4 luku).

Ajallisesti eri tehtävät sijoittuvat eri kohtiin rakennushanketta. Pää toteuttajan ja aliurakoitsijan kannalta nämä vaiheet ovat käytännössä yleissuunnitteluvaihe ja rakentamisvaihe. Onnistunut turvallisuusjohtaminen edellyttää sen huomioimista ja suunnittelua jo hankesuunnitteluvaiheessa. (4, 4 luku.)

3.1 Turvallisuusjohtaminen

Rakennushankkeessa olennainen osa turvallisuustehtäviä on onnistunut turvallisuusjohtaminen. Turvallisuusjohtamista voidaan lähestyä taloudellisten näkökulmien pohjalta, mutta hyvä johtaminen perustuu lisäksi eettisiin ja inhimillisiin tekijöihin. Turvallisuusjohtaminen alkaa käytännössä jo hankesuunnitteluvaiheessa, jossa rakennuttaja valitsee hankkeelleen raamit ja toimijat tavoitteensa saavuttamiseksi. Turvallisen työmaan edellytyksenä on toimiva turvallisuusjohtaminen. Parhaat tulokset saavutetaan, kun työturvallisuus ja johtaminen ovat osa työmaan päivittäistä toimintaa. (4, 4–5 luku.)

Työmaan yleisestä johtamisesta ja turvallisuusjohtamisesta vastaa käytännössä päätoteuttaja, jolla on kokonaisvastuu rakennushankkeesta. Päätoteuttajalla tulee olla työmaalle etukäteen nimettynä tarpeeksi pätevät vastuuhenkilöt, jotka toimeenpanevat rakennuttajan asettamia vaatimuksia ja valvovat niiden toteutumista. Työmaan vastuuhenkilö on yleensä työmaan päällikkö tai vastaava työnjohtaja. Päätoteuttajalla on muihin urakoitsijoihin nähden suuremmat vastuut ja oikeudet työturvallisuuden takaamiseksi. (6.)

3.1.1 Turvallisuussäännöt

Yhteisellä työmaalla työskenneltäessä on oleellisen tärkeää, että työmaalle on luotu turvallisuussäännöt. Turvallisuussääntöjen laatimisesta on vastuussa rakennuttaja ja niiden käytäntöönpanoa valvoo yleensä päätoteuttaja. Mikäli hankkeella ei ole varsinaista päätoteuttajaa, vastuu on rakennuttajalla. (1, 8 §.)

Turvallisuussääntöjen tärkeimpiä tehtäviä ovat työturvallisuutta koskevien asioiden ja tiedonkulun varmistaminen eri urakoitsijoiden välillä, sekä näiden toimien yhteensovittaminen siten, että työturvallisuusriskit voidaan minimoida. Rakennuttajan antamat turvallisuussäännöt ovat luonteeltaan ”hallinnollisia määräyksiä”, jotka käytännössä ovat urakoitsijoita ja aliurakoitsijoita sitovia ja velvoittavia vaatimuksia. Turvallisuussäännöt käytännössä siis pitävät sisällään rakennuttajan ohjeet työmaalla toimimiseen ja vaatimukset sekä erilaiset vastuualueet pää- ja muille urakoitsijoille ja työmaalla toimijoille. (4, 4–5 luku.)

3.1.2 Perehdytys

Perehdytyskäytännöt käyvät normaalisti ilmi rakennuttajan turvallisuussäännöistä. Yleisesti päävastuu perehdytyksistä on päätoteuttajalla. Perehdytyksestä vastaa normaalisti perehdytettävän lähin esimies. Perehdytyksen tarkoituksena on varmistaa, että työn suorittajilla on riittävät tiedot työmaan toiminnoista, säännöistä ja edellytyksistä. Perehdytyksen avulla myös varmistutaan, että työn suorittajalla on riittävä ammattitaito ja -tieto työn turvalliseen suorittamiseen. Perehdytys on työturvallisuuslakiin ja siihen perustuvaan valtioneuvoston asetukseen liittyvä velvollisuus, mutta samalla myös työntekijän oikeus. (1, 3 §; 2, 14§; 5, s. 12–14.)

Perehdytys on siis työntekijän saamaa ohjeistusta ennen itsenäisen työn aloitusta, kun taas työnopastus on työn aikana annettavaa opastusta ja ohjeistusta. Perehdyttäminen on järjestettävä kaikille yhteisen työmaan toimintoihin osallistuvalla taholla, niin vanhoille kuin uusillekin työntekijöille. Perehdytys ei ole kertaluontoinen toiminto, vaan se on suoritettava aina tilanteen niin vaatiessa, kuten uusien työmenetelmien tai vaiheiden yhteydessä, uusien koneiden tai laitteiden

käyttöön otossa, työmaalojen tai toimintojen muuttuessa tai muussa vastaavassa tilanteessa, jolla on potentiaalisesti vaikutusta työmaan turvallisuuteen. Perehdytykset ja työnopastukset ovat tyypillisesti joko henkilökohtaisia tai ryhmäperehdytyksiä, ja niistä laaditaan kirjallinen dokumentti, jotta voidaan todentaa ja seurata niiden toteutumista. (5, s.12.)

Tarvittaessa työntekijöille on järjestettävä syventävää koulutusta, mikäli työn tai työmaan luonne ja turvallisuussäännöt sitä edellyttävät. (5, s.12; 8.)

3.1.3 Kokouskäytännöt

Osa työmaan onnistunutta turvallisuusjohtamista on turvallisuusasioiden sisällyttäminen osaksi työmaan kokouskäytäntöjä. Turvallisuusasioiden käsittely tulee olla osa kokouskäytäntöjä aloituskokouksesta lähtien ja ulottua hankkeen loppuun asti. Tarkoituksena on turvata ajankohtaisten asioiden käsittely myös turvallisuusaspektin kautta ja täten saattaa mahdolliset riskit, sekä muutokset ja toimenpiteet kaikkien osapuolien tietoon. Kokouksista laaditaan myös muistio, joka jaetaan kaikille kokoukseen osallistuneille ja muille tarpeellisille osapuolille. Kokoukseen osallistujat veloitetaan tiedottamaan omaa organisaatiotaan tehdyistä päätöksistä, sekä suorittamaan päätetyt toimenpiteet. (8.)

3.1.4 Yhteistoiminta ja tiedotus

Rakennustyömaalle tyypillistä on useiden eri työvaiheiden samanaikainen suoritus. Mikäli työvaiheita ei ole sovitettu yhteen ja niistä tiedottaminen on vaillinaista, työn turvallisuutta ei voida taata. Tiedotusvelvollisuus on kirjattu työturvallisuuslakiin, ja sen perimmäinen tarkoitus on edistää eri toimijoiden välistä yhteistoimintaa silloin, kun suoritettavat työt voivat vaikuttaa muiden turvallisuuteen. Tiedotusvelvollisuus on alasta riippumaton, mutta sen vaikutukset korostuvat etenkin rakennusalalla. Tiedotuksen tärkeys korostuu etenkin saneerauskohteissa, joissa toimintojen päällekkäisyys on usein korostunutta. (4, 7 luku.)

Työmaalla tapahtuva turvallisuustiedottaminen ei käytännössä eroa muiden asioiden tiedottamisesta juurikaan. Pääsääntöisesti on aiheellista nimetä turvallisuustiedottamisesta vastaava henkilö, joka huolehtii siitä, että kaikki olennaiset tiedot, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa, ovat kaikkien oleellisten tahojen

tiedossa. Usein näiden tehtävien hoidossa ja toimeenpanossa toimivat yhteistyössä erikseen nimetty turvallisuuskoordinaattori, työsuojelupäällikkö ja mahdollisesti työntekijöiden valitsema työsuojeluvaltuutettu. (4, 7 luku; 8.)

4 TYÖMAAN TURVALLISUUSSUUNNITTELU

Työmaan turvallisuussuunnittelu on kokonaisuus, joka lähtökohtaisesti alkaa jo hankesuunnitteluvaiheessa. Sen aikana selviävät suuremmat raamit turvallisuuden toteutukselle, jotka perustuvat erilaisiin lähtötietoihin. Työmaan edetessä suunnitelmat täsmentyvät aina hyvinkin tarkkaan työvaihekohtaiseen suunnitelmaan tai muuhun erityistä huomiota vaativan vaiheen toteutukseen. Turvallisuussuunnittelua lähestytään tyypillisesti riskienarvioinnin kautta, josta saaduilla tiedoilla päätetään toimintatavat riskien poistolle ja minimoimiselle. Turvallisuussuunnittelun kannalta kriittinen vaihe on yleissuunnitteluvaihe, sillä sen yhteydessä valitaan hankkeen keskeisimmät päätyömenetelmät ja siihen tarvittava kalusto. (4, 5–6 luku; 8.)

4.1 Työmaan aloitus

Urakan saavuttaessa laskentavaiheen, arvioidaan hankkeen turvallisuutta, ja tarkastellaan siihen liittyviä riskejä. Tässä apuna on rakennuttajan laatima turvallisuusasiakirja sekä muut mahdolliset asiakirjat ja tiedot. Saatua tietoa käytetään kustannusarvioiden laatimiseen ja apuna valmisteluvaiheessa. Rakennuttajan on varmistettava, että toimitettujen asiakirjojen ja tietojen laadinnassa on huomioitu vaarojen ja haittojen ennaltaehkäisy. (1, 8 §; 4; 8.)

Valmisteluvaiheessa mahdollisille riskitekijöille suoritetaan riskien arviointi, jossa huomioidaan riskin todennäköisyys ja suuruus. Näitä tietoja käytetään turvallisuussuunnitelman laatimisessa, joka on osa rakennuttajan edellyttämää suunnittelua. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös erillisten vaaralliseksi luokiteltavien töiden ja työvaiheiden suunnittelutarvetta, sekä tehdään päätökset niiden tuottamisesta. (8.)

4.2 Rakennustöiden turvallisuussuunnitelma

Päätoteuttajan vastuulla on ennen rakennustöiden aloittamista toimittaa rakennuttajan turvallisuusasiakirjassa vaatimat suunnitelmat ja dokumentit, eli käytännössä työmaan turvallisuussuunnitelma. Turvallisuussuunnitelmasta on käytävä

ilmi kirjallisesti päätoteuttajan toimet eri töiden ja työvaiheiden turvallisuuden taakamiseksi. Tämän todentaakseen pääurakoitsijan on esitettävä riittävän kattavasti, miten haitta- ja vaaratekijät on arvioitu, sekä mitkä ovat niistä johtuvat toimenpiteet. Turvallisuussuunnitelman sisällössä on esitetty myös tarkempaa suunnittelua vaativat työt, kuten vaaralliset työt, ja työvaiheet, joista on oltava kirjalliset suunnitelmat. Kaikkien turvallisuussuunnitelmassa esitettyjen toimien ja ratkaisujen perusta on erilaisten riskiarvioiden tulosta, jotka ohjaavat päätöksentekoa. Työturvallisuussuunnitelman tarkemmat sisältövaatimukset on lueteltu valtioneuvoston asetuksessa rakennustyön turvallisuudesta pykälässä 10. (1, 10 §; 8.)

Päätoteuttajan vastuulla on myös huomioida ja informoida rakennuttajaa mahdollisista muutostarpeista turvallisuusasiakirjassa, sekä esitettävä tarpeelliset muutokset. Päätoteuttaja vastaa turvallisuussuunnitelmassaan esittämien toimenpiteiden käytäntöönpanosta ja valvonnasta yhteistyössä mm. rakennuttajan valitseman turvallisuuskoordinaattorin kanssa. Päätoteuttaja on myös oikeutettu vaatimaan aliurakoitsijoilta tai muilta työnsuorittajilta vastaavia tarkoituksenmukaisia suunnitelmia töiden suorituksesta (1, 10 §; 7, s. 1–2.)

4.3 Riskien arviointi

Kaiken hyvän turvallisuussuunnittelun taustalla on perusteellinen ja harkittu riskien arviointi ja niiden analysointi. Rakennustyömaan ominaispiirteisiin kuuluu jokaisen työmaan uniikit olosuhteet. Jokainen työmaa on siis yksilö. Tästä syystä työmaan riskien arviointi tulee tehdä aina kohdekohtaisesti, huomioiden työmaan kaikki tiedossa olevat erikoispiirteet, sekä olemassa oleva organisaatio. (9.)

Riskien arviointi alkaa jo hanketasolla, jolloin määrittyy esimerkiksi hankkeen vaativuustaso. Tässä vaiheessa tärkeimpiä toimia on tunnistaa vaarat ja mahdollisuuksien mukaan poistaa ne vaiheittain tuotannosuunnittelun etenemisen yhteydessä. Tällöin mahdolliset turvallisuusriskit tulee huomioida ja kirjattua. Lisäksi vastatoimet voidaan suunnitella asianmukaisesti. Rakennuttajan analysoimat ja havaitsemat turvallisuusriskit kirjataan turvallisuusasiakirjaan, jonka pohjalta päätoteuttaja ottaa ne osaksi työmaan turvallisuussuunnitelmaa. (4; 9.)

Riskien arvioinnin tulee olla järjestelmällistä ja tarkoituksenmukaista toimintaa, jonka seurauksena on kirjallinen dokumentti. Riskien arviointia suoritetaan yleensä joko yleistasolla tai tarkemmin tehtäväkohtaisesti, vaativissa tehtävissä tehdään yleensä molemmat. Tässä hyväksi havaittu toimintamalli on esimerkiksi potentiaalisten ongelmien analyysi (POA). POA:n periaate on verrata mahdollisen riskin suuruutta sen esiintymistajuuksiin ja mahdollisiin seurauksiin. Riskien arviointia työmaatasolla suoritetaan yleensä ryhmissä, joissa osallisena ovat esimerkiksi työmaan vastuuhenkilö, työnjohtajia, rakennesuunnittelijoita, työsuojeluhenkilöitä, työn suorittajia tai muita arvioitavan työn tai työvaiheen kannalta oleellisia henkilöitä. (4; 9.)

4.4 Aluesuunnittelu

Päätoteuttajan on esitettävä rakennuttajalle suunnitelmat työmaa-alueen käytöstä eli niin sanottu aluesuunnitelma. Aluesuunnitelman sisältöön tulee kuulua hankekohtaiset toiminnot, jotka hanke edellyttää toteutuakseen turvallisesti ja toimivasti. Aluesuunnitelma on asiakirja, jota päivitetään työmaan edetessä työvaiheet ja tarpeet huomioiden. (1, 11§; 10)

Aluesuunnitelmassa tulee esittää esimerkiksi työmaa-alueen rajaus, eri tilojen määrät ja sijainnit, nostureiden, koneiden ja laitteiden sijainti ja niiden toimintasäteet, tehdyt toimenpiteet toiminnan varmistamiseksi sekä niiden vaara-alueet. Lisäksi on suunniteltava eri materiaalien lastaus, purku ja varastointi- ja sijoituspaikat, kulkureitit, työmaaliikenne sekä jätteiden ja terveydelle haitta aiheuttavien aineiden varastointi ja säilytyspaikat. Oleellinen osa on myös työmaatekniikkaan, sekä muuten turvallisuuteen liittyvät tekijät. Aluesuunnitelman käyttöön keskeisesti liittyvät osiot on esitettävä kirjallisena työmaasuunnitelmana, tarvittaessa rakennus- ja työvaiheittain. Aluesuunnitelman laatimiseen tarkempia tietoja on saatavilla suunnitteluohjeesta Ratu C2-0454, Rakennustyömaan aluesuunnittelu. (1, 11§; 10.)

5 TYÖMAAN TURVALLISUUSSEURANTA

Turvallisuusseuranta pitää käytännössä sisällään työmaan tarkastus- ja valvontatoiminnan. Turvallisuusseuranta kuuluu erityisesti työmaan työjohton tehtävänkuvaa, mutta jokainen on osaltaan veloitettu puuttumaan mahdollisiin vaara aiheuttaviin tekijöihin. Turvallisuusseuranta ja turvallisuuden valvonta on osa tavonomaista työmaalla tapahtuvaa havainnointia ja valvontaa sekä johtamista, joka on osa jokaista työvaihetta. Turvallisuusseurannan tärkeimpiä työkaluja ovat viikoittaiset työmaatarkastukset ja muut välineitä, koneita ja laitteita koskevat työmaatarkastukset. (1, 4 luku.)

5.1 Viikkotarkastukset

Yksi rakennustyömaan perusmenettelyistä työmaan turvallisuustason mittaukseen on niin sanottu viikoittainen kunnossapitotarkastus, eli viikkotarkastus. Viikkotarkastuksessa, yleensä kerran viikossa, työmaan työnjohto sekä esimerkiksi työsuojeluvaltuutettu, tai muu työntekijätaho kiertävät työmaan kokonaisuudessaan tarkastaen työturvallisuustason ja puutteet. Työmaan luonteesta riippuen kierroksia voidaan tehdä useamminkin. Tarkastuksessa tarkistetaan muun muassa yleisjärjestys, putoamissuojat, valaistus, rakennusaikainen sähköistys, nosturit ja henkilönostimet, telineet ja käytettävä kalusto sekä henkilökohtaisten suojaimien käyttö. Tarkemmat tarkastuskohteet määräytyvät hankkeen luonteen ja käytetyn kaluston mukaan. Tarkastuskohteista on tarkat säädökset kirjattu valtioneuvoston asetukseen rakennustyön turvallisuudesta. (1, 4 luku; 4, s. 125–127.)

Yksi tärkeimmistä ja yleisimmistä työkaluista viikkotarkastuksien suoritukseen on niin kutsuttu TR-mittari. TR-mittari on pisimpään rakennustyömailla käytössä ollut työolosuhdemittari. TR-mittaus on luotettavaksi havaittu menetelmä, jolla saadaan selkeänä lukuna selville työmaan ajantasainen työturvallisuustaso. TR-mittauksista saatujen tulosten perusteella on havaittu sen ennustavan hyvinkin luotettavasti tapaturmien esiintymistajuuksia työmailla. (4, s.126–127.)

5.2 Työmaatarkastukset

Viikkotarkastuksien ohella osa turvallisuusseurantaan on myös erilaiset työmaatarkastukset, jotka ovat pakollisia ja perustuvat mm. valtioneuvoston asetukseen rakennustyön turvallisuudesta. Näihin sisältyy muun muassa erilaisten koneiden ja laitteiden käyttö- ja turvallisuustarkastukset, käyttöönottotarkastukset, telinetarkastukset ja nostolaitteiden tarkastus. Tarkastuksien tarkastusvälit on usein määritetty esimerkiksi turvallisuussuunnitelmassa. Eri tarkastuksien yhteydessä on tärkeää, että niille on nimetty vastuuhenkilöt ja heille on myös varattu mahdollisuus suorittaa tarkastukset. Tarkastustyön suorittajalla tulee olla riittävä pätevyys tarkastuksen suorittamiseen. Osassa tarkastuksia on myös oleellista, että tarkastuksessa on mukana myös käyttäjä. Samalla varmistetaan käyttäjän pätevyydestä käyttää laitetta tai konetta, esimerkiksi henkilönostimen käyttöönottotarkastuksen yhteydessä. (1, 4–5 luku; 4, s. 129–135.)

Ajoitettujen tarkastusten lisäksi työnjohto, tai muu vian tai ongelman havainnut henkilö, on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan viasta tai puutteesta ja korjaamaan tai tarvittaessa poistamaan käytöstä laitteen, koneen, telineen tai muun sellaisen. Työnantaja on velvollinen toimittamaan ja järjestämään työntekijöilleen määräykset täyttävät rakennustyöhön soveltuvat työvälineet (4, 129-135.)

6 TYÖTURVALLISUUSKANSION LAATIMINEN RAKENNUSLIIKE ESKOLA OY: LLE

Rakennusliike Eskolalle luotavan työturvallisuuskansion tekeminen aloitettiin vuoden 2021 toukokuussa. Ennen varsinaisen työn aloitusta ja sen aikana kartoitettiin yrityksen nykytilaa työturvallisuuden- sekä terveyden suhteen. Lisäksi kartoitettiin yrityksen tyypillisten työmaiden luonnetta. Samalla käytiin keskustelua työnjohdon sekä työntekijöiden kanssa, pyrkien etsimään tärkeimmät puutteet. Vuoropuhelua käytiin myös työn edetessä.

Työ aloitettiin tutustumalla työturvallisuutta koskevaan lainsäädäntöön, sekä olemassa oleviin dokumenttipohjiin ja pohdittiin, miten ne tuotaisiin osaksi rakennusliikkeen päivittäistä toimintaa. Työssä käytettiin hyväksi vapaasti saatavilla olevaa materiaalia, jota muokattiin vastaamaan Eskolan tarpeita sekä yhtenäistä yritysilmettä.

6.1 Tyypilliset työmaat

Rakennusliike Eskola on erikoistunut korjausrakentamiseen, jonka fokus on suunnattu palveluiden tuottamiseen erilaisille yrityksille, yhteisöille, isännöintitoimistoille, sekä kiinteistöjä hallitseville tahoille. Tyypillisimmät työmaat ovat toimito- ja toimitila- tai liiketilasaneerauksia, sekä asuntojen perusparannuksia tai vahinkokorjauksia, joiden kesto ja laajuus vaihtelee suuresti. Valtaosa pidempäänkin kestävästä kohteista on alle 1000 m² laajuudeltaan.

Yrityssektorin ohella yrityksen palvelutarjontaan kuuluu myös työt kotitalouksille. Kotitalouksille tehtävät työt koostuvat yleisimmin esimerkiksi kylpyhuone- ja saunaremonteista, keittiöremonteista sekä muista sisustusremonteista.

Perussaneerauksien lisäksi yritys tarjoaa erilaisia kiinteistöihin kohdistuvia korjaus- ja huoltoluonteisia töitä, joiden kesto vaihtelee päivästä viikkoihin. Nämä huoltoluonteiset työt ovat luonteeltaan usein hyvinkin vaihtelevia.

6.2 Ongelmat työturvallisuudessa

Rakennusliike Eskolan omistajien, työnjohdon ja työntekijöiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta selkeimmät puutteet työturvallisuudessa löytyivät dokumentoinnin puolelta. Syitä tähän etsittäessä tärkeimmäksi syyksi paljastui useimmiten kiire. Koska kyseessä on pieni rakennusliike, työjohto hoidetaan myös muutaman henkilön voimin. Työnjohdon toimenkuva Rakennusliike Eskolalla on myös tästä syystä moninainen.

Tyypillisessä yritykselle saapuvassa työtilauksessa on myös vain vähän aikaa reagoida, sillä varsinkin vahinkotapauksissa tai pikaista korjaamista vaativissa tapauksissa työt on aloitettava nopeasti, jopa samana päivänä. Varsinkin tällaisissa tapauksissa dokumentaation tuottamiseen todettiin tarvittavan nopea työkalu ja toimintamalli, jotta tarvittavat askeleet kirjallisen jäljen jättämiseksi toteutuu.

Työntekijöiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta todettiin, että käytännön tasolla työturvallisuusasiat ovat hyvin hoidettuja. Työntekijät kokivat saaneensa tarpeelliset perehdytykset suorittamiinsa töihin ja mahdollisiin uusiin tekniikoihin, materiaaleihin ja kalustoon. Henkilösuojaimeja ja muita henkilökohtaisia tarvikkeita on työntekijöille tarjolla tarpeeksi ja he saavat osin myös itse vaikuttaa niiden valintaan. Suurimmaksi puutteeksi osoittautui kuitenkin niiden käyttö. Rakennusliike Eskolan työmailla työskennellään usein yksin tai parin kanssa, jolloin helposti varsinkin turvakypärän ja suojalasien käyttö unohtuu. Henkilösuojaimeiden käyttöä haluttiin siten tehostaa ja etsiä keinoja työntekijöiden sitouttamiseen sen suhteen.

6.3 Tuotettu materiaali

Rakennusliike Eskolalle luotavan työturvallisuuskansion teossa päädyttiin tekemään materiaalista mahdollisimman kattava. Mikäli valmista kirjallista materiaalia ei ole saatavilla silloin, kun sitä tarvitsee, todennäköisyys siihen, että asia jää hoitamatta on suurempi. Kansio koottiin siten, että työ aloitettiin ehkä tärkeimmästä pääurakoitsijan dokumentista eli työturvallisuussuunnitelmasta. Tämän ympärille kasattiin kaikki siinä mahdollisesti tarvittava materiaali, jota voidaan

käyttää myös muussa kuin pääurakoitsijan roolissa. Materiaalin tuottamisen avuksi luotiin myös erilaisia muistilistoja ja tarkastuslomakkeita.

6.3.1 Työturvallisuussuunnitelma

Työturvallisuussuunnitelma on tärkein dokumentti, jonka työn tilaaja yleensä vaatii pääurakoitsijalta. Rakennusliike Eskolan työnjohdon kokemuksen mukaan tätä dokumenttia vaaditaan yhä useammin ja pienemmänkin mittakaavan toteutuksissa, alkaen jo normaalin asuinhuoneiston remontoinnista. Yrityksellä aikaisemmin käytössä ollut pohja todettiin kattavuudeltaan juuri ja juuri riittäväksi. Käytön kannalta pohja ei silti ollut toimiva, sen muokkaus oli työlästä.

Uusi suunnitelmapohja (liite 1) päädyttiin luomaan siten, että sen muokkaaminen työmaakohtaisesti on helppoa. Suunnitelmassa jokainen edellytetty osio on jaoteltu siten, että kohteesta riippumattomat asiat tulevat esiteltä selkeästi ns. ”ot-sikkolaatikossa”. Tämän alle on koottu aina kyseisen osa-alueen tarkasteltavia asioita, mahdollisia riskejä ja niistä johtuvat toimenpiteet. Dokumentin käytön selkeyttämiseksi jokaisen kohdan ohelle on myös lisätty kentät, mistä ilmenee toimenpiteiden suoritus ja ajankohta sekä sille määrätty vastuuhenkilö ja / tai taho. Asia- ja toimenpidekenttiin on esitätetty tyypillisimmät yleisesti esiintyvät asiat ja ratkaisutoimenpiteet, joita voidaan poistaa ja lisäillä jouhevasti.

Työturvallisuussuunnitelma on myös tarkoitettu osaksi työmaan perehdytystä, ja dokumentin loppuun on lisätty listaus, johon otetaan allekirjoitukset. Näin voidaan seurata ja todentaa, ketkä työmaalla toimivat ovat saaneet tarpeellisen tiedon työmaan turvallisuudesta.

Työturvallisuussuunnitelman liitteeksi luotiin myös kulloistakin toteutusorganisaatiota käsittelevä lomake (liite 2), josta ilmenevät kaikki organisaatiota koskevat vastuuhenkilöt ja näiden yhteystiedot. Tätä listausta voidaan päivittää tietojen muuttuessa ja se on helposti tuotavissa kaikkien saataville.

6.3.2 Perehdytysmateriaali

Rakennusliike Eskolan työntekijät ja yhteistyökumppanit ovat hyvin vakiintuneita ja muutokset työmaahenkilöstössä on hyvin vähäistä. Toimintatapojen ollessa näennäisesti tuttuja jäävät edellytetty perehdytys ja varsinkin sen toteaminen ja dokumentointi usein vaillinaiseksi. Turvallisuuskansiota kasatessa todettiin, että perehdytyksistä tuotettu dokumentaatio on käytännössä olematonta.

Yrityksen toimiessa pääurakoitsijana työmaiden vahvuus on tyypillisesti alle 10 henkilöä. Tästä johtuen erillisille ryhmäperehdytysmateriaaleille ei tässä vaiheessa nähty tarvetta, vaan todettiin, että henkilökohtainen työmaaperehdytys riittää (liite 3).

Lisäksi luotiin erillinen työvaihe, työnopastus tai muihin asioihin liittyvä lomake (liite 4), josta ilmenee myös yksittäisen henkilön saama perehdytys. Tästä saatavaa tietoa todettiin myös voitavan käyttää apuna oman henkilöstön osaamisen kartoituksessa ja mahdollisen jatkokoulutuksen ja opastuksen suunnittelussa.

6.3.3 Riskien arviointi

Yrityksen riskien arviointia ohjaavaksi menetelmäksi valittiin niin kutsuttu POA eli potentiaalisten ongelmien analyysi (liite 5). Menetelmä on laajalti käytössä sen toimivuuden ansioista. Siitä johtuen muun menetelmän käyttöä ei nähty aiheelliseksi.

Riskien arvioinnin avuksi luotiin kaksi erillistä pohjaa (liite 6), joista toinen soveltuu laajuudeltaan pienemmän työmaan tai työkokonaisuuden riskien arviointiin. Toinen, laajempaa kokonaisuutta koskeva arviointilomake perustuu pitkälti työ-
turvallisuussuunnitelmassa eriteltyihin kohtiin ja on apuna sen laatimisessa pureutuen yksityiskohtaisemmin eri työvaiheisiin ja niiden ongelmiin.

6.3.4 Työn turvallisuussuunnitelma

Työn turvallisuussuunnitelma on yrityksen ehkä yleisimmin käytössä ollut turvallisuussuunnitteluun liittyvä dokumentti. Käytössä olevan dokumentin on todettu olevan oleellisilta osin täysin riittävä, mutta sinne haluttiin muutama lisäys. Suuri

osa Eskolan, niin kuin muunkin rakennustoiminnan yhteydessä tapahtuvista vammoista on pienehköjä puukon tai katkoterveitsen aiheuttamia vammoja. Näiden käytöstä ja mahdollisesta korvattavuudesta tietyissä työvaiheissa haluttiin saada selvyys.

Tärkeänä lisäyksenä voidaan pitää myös kohtia tehtävässä käytettävälle kalustolle ja tehtävän aloitusedellytysten varmistamiselle. Nämä kohdat koettiin työn suunnittelua helpottavaksi. Työn turvallisuussuunnitelma (liite 7) on tarkoitus ottaa käyttöön myös yleisemmin yrityksen toiminnassa silloinkin, kun se ei ole vaadittua. Työn turvallisuussuunnitelman laadinnan on todettu pakottavan ajattelemaan mahdollisia riskejä silloinkin, kun työmaat ovat ns. tavanomaisia ja mahdollisia riskejä ei muuten tule välttämättä ajateltua tarpeeksi laajakantaisesti.

6.3.5 Turvallisuus purkutöissä ja putoamisvaarallisten töiden suunnittelu

Rakennusliike Eskolan tyypillisessä työnkuvassa erityistä vaaraa aiheuttavia työvaiheita ovat erityisesti purkutyöt, sekä työt, joissa on putoamisvaara. Näistä erityisesti purkutyöt kuuluvat lähes jokaisen työmaan ominaisuuteen.

Yrityksen turvallisuuskäytäntöihin haluttiin tuoda purkutöiden suunnitteluun erillinen tarkastuslista (liite 8), jotta jokaisen erillisen kohteen purkutyön aiheuttamat vaarat tulisi aina arvioida. Tällä pyritään osaltaan estämään asioiden arkipäiväistymistä ja sitä kautta mahdollisia huolimattomuusvirheitä helpoiltakin tuntuissa töissä.

Pöly on aina läsnä varsinkin purkutöiden yhteydessä. Yrityksen pölyntorjunta on toteutustasolla hoidettu hyvin, mutta tämänkin suunnitelmallisuuteen haluttiin panostaa. Osaksi käytänteitä otettiin pölyntorjuntasuunnitelma (liite 9), jonka toimia arvioidaan riskiarvion pohjalta. Tämä suunnitelma on tarkoitus toteuttaa rakennus- ja työvaihepohjaisesti ja käyttää aina tilanteen niin vaatiessa.

Toiseksi erityistä huomiota vaativaksi osa-alueeksi todettiin korkealla tapahtuva työ ja siitä aiheutuvat putoamisvaarat. Usein kohteissa, joissa yritys toimii, on samanaikaisesti muutakin toimintaa. Tällöin erityisesti materiaalien ja tavaroiden mahdollinen putoaminen esimerkiksi telineiltä tai nostimilta, on selkeä turvallisuusriski. Tähänkin otettiin avuksi niin sanottu tarkastuslista (liite 10), jossa tulee

huomioitua turvallisuustekijät siten, että riskit ulkopuolisille ja itse tekijöille tulee minimoitua ja riskit tulee arvioitua kohdekohtaisesti.

6.3.6 Läheltä piti -ilmoitus

Rakennusliike Eskolan käytössä on ollut ennenkin niin sanotut läheltä piti -ilmoitukset (liite 11). Käytännön tasolla varsinaisten kirjallisten ilmoitusten tekeminen on kuitenkin jäänyt jostain syystä tekemättä. Syyksi arvioitiin pienen yrityksen mukanaan tuoma keskustelukulttuuri, jossa ilmoitukset tehdään lähinnä suullisesti.

Yrityksen työnjohdon ja omistajien mielestä varsinaiset kirjalliset ilmoitukset olisivat kuitenkin oleellisia, jotta niistä saatava tieto olisi saatavilla koottuna ja toimintaa voitaisiin kehittää niiden pohjalta. Tästä syystä ilmoitusten tekoa pyritään tehostamaan ja siihen kannustetaan. Mietinnässä on erilaiset palkitsemismenetelmät ilmoituksista ja havainnoista sekä ehdotuksista, joilla olisi selkeä vaikutus työturvallisuuden kehittämiseen.

6.3.7 Tarkastustoiminta

Kuten muissakin edellä mainituissa kohdissa, tarkastustoiminnan dokumentoinnin koettiin olevan liian hajanaista ja satunnaista. Suuremmilla työmailla asioiden dokumentointi on ollut paremmalla tasolla, mutta käytäntö haluttiin ulottaa kattamaan yrityksen toiminta laajemmin.

Viikkotarkastukset suuremmilla työmailla on hoidettu perinteisesti suorittamalla TR-mittauksia. Eskolan työmaiden pääasiallisesta luonteesta johtuen TR-mittauksen koettiin antavan usein kuitenkin harhaanjohtavaa ja todellisuutta vääristävää tietoa havaintokohteiden vähyyden vuoksi. Viikoittaisten tarkastusten rinnalle haluttiin ottaa myös erillinen työkalu (liite 12) työmaan kunnossapitotarkastuksen suoritukseen. Tämä sisältää erillisen tarkastuslistan, joiden avulla voidaan tarkastella työmaan turvallisuutta sen koosta riippumatta.

Lisäksi luotiin olemassa olevista pohjista kokonaisuuteen sopivat lomakepohjat mm. työtelineen käyttöönotto ja kunnossapitotarkastuksille, työvälineen vastaanottotarkastuksille sekä henkilönostimen käyttöönottotarkastuksille (liitteet 13, 14,15).

6.3.8 Muistilistat kokouksiin ja muut dokumentit

Edellä mainittujen aineistojen lisäksi käyttöön otettiin eräänlaiset muistilistat (liitteet 16, 17), joiden avulla varmistetaan, että tarpeelliset turvallisuusasiat tulee käsiteltyä kokouksissa. Työmaan aloituskokoukselle ja asioille normaaleissa työmaakokouksissa on molemmille omat listansa. Muistilistat on luotu siten, että kokouksissa esiin tulevat asiat voidaan kirjata ylös ja kuitata tehdyiksi, kun niin on tehty. Muistilistaa voidaan käyttää myös liitteenä kokouksen pöytäkirjassa tarvittaessa. Kokouksien luonteesta riippuen listoja voi käyttää myös omana epävirallisena listana.

Työturvallisuuskansioon lisättiin myös yleisesti käytössä olevat työmaan turvallisuussäännöt (liite 18), joita voidaan käyttää hyväksi tarpeen vaatiessa.

Myös työmaalla ja työpaikalla oleva kemikaaliluettelo (liite 19) päivitettiin helpommin käytettäväksi nykyisin käytössä olevan sijaan. Kemikaaliluettelon yhteyteen merkattiin selkeämmin eri varoitusmerkinnät sekä merkkaustapaa helpotettiin.

7 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda työturvallisuuskansio Rakennusliike Eskola Oy:n käyttöön. Työturvallisuus ja työntekijöiden terveys on yksi yrityksen tärkeimmistä arvoista, mutta sen dokumenteissa ja niiden tuottamisessa on havaittu ongelmia, joihin tämän työn on tarkoitus tarjota ratkaisuja ja helpotusta. Työtä suunniteltaessa otettiin huomioon yrityksen tyypillisimpien työmaiden luonne ja ongelmat niiden työturvallisuuden toteuttamisessa.

Työssä koottu turvallisuusmateriaali ja lomakkeisto pyrittiin luomaan niin, että ne ovat helposti käyttöön otettavissa ja muokattavissa kulloisenkin kohteen ja kehitystarpeen mukaan. Työssä käytettiin apuna vapaasti saatavilla olevaa aineistoa ja lomakepohjia, jota muokattiin tarpeellisin osin, jättäen pois osioita, joita ei esiinny Eskolan toimenkuvassa.

Rakennusliike Eskola on pieni rakennusalan yritys, jolla ei aikaisemmin ole ollut tavoitetta kasvaa. Nykyinen tahtotila on kuitenkin kasvattaa toimintaa, jonka johdosta yritykselle ollaan luomassa toiminnanohjausjärjestelmää, jonka osa tämä opinnäytetyö on. Turvallisuuskansion sisältöä on jo otettu käyttöön vuoden 2021 aikana ja se on todettu helppokäyttöiseksi. Käytön yhteydessä on havaittu, että dokumenttien käyttö myös muissa tilanteissa, joissa niiden käyttöä ei ole edellytetty, on hyödyllistä ja helpottaa asioiden huomioimista ja suunnittelua.

Varsinaisen opinnäytetyön oheistuotteena luotiin myös suunnitelmia yrityksen sisäisten toimintamallien ja työntekijöiden terveyden edistämiseksi. Suunnitelmissa työntekijät sisällytetään entistä vahvemmin kehittämään ja olemaan osallisena yrityksen sisäistä työturvallisuuden ja oman hyvinvointinsa suunnittelua. Yrityksen kokemuksen mukaan työntekijöiden sisällyttäminen ja vaikutuskeinot päätöksen tekemiseen ovat oleellisen tärkeitä, sillä työturvallisuus ja terveys on kaikkien oikeus, ja sen toteuttaminen yhteinen asia ja velvollisuus.

LÄHTEET

1. Valtioneuvoston asetus rakennusyon turvallisuudesta 205/2009. Hakupäivä 16.11.2021. <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090205#Lidm45237816051120>.
2. Työturvallisuuslaki 738/2002. Hakupäivä 16.11.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>.
3. Ratu TT 15.10. 2010. Rakennesuunnittelijan työturvallisuustehtävät. Helsinki: Rakennustieto Oy. Hakupäivä 17.11.2021. https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/RatuTT%2015-00889?external_system=Juha&page=1 (vaatii käyttäjälisenssin).
4. Ratu KI-6034. 2019. Rakennushankkeen työturvallisuus. Helsinki: Rakennustieto Oy. Hakupäivä 16.11.2021. <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/Ratu%20KI-6034> (vaatii käyttäjälisenssin).
5. Ratu KI-6032. 2018. Raturva - rakennustöiden ja -koneidenturvallisuusohjeet. Helsinki: Rakennustieto Oy. Hakupäivä 17.11.2021. <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/Ratu%20KI-6032> (vaatii käyttäjälisenssin).
6. Rakennushanke, Pää toteuttajan vastuut. 2021. Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu. Hakupäivä 16.11.2021. <https://www.tyosuojelu.fi/tyosuojelu-tyopaikalla/vastuut-tyosuojelussa/rakennushanke>
7. Ratu TT 15-01330. 2020. Työturvallisuusvastuut rakennushankkeessa. Helsinki: Rakennustieto Oy. Hakupäivä 16.11.2021. <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/RatuTT%2015-01330> (vaatii käyttäjälisenssin).
8. Rakennustyömaan turvallisuustehtävät: Työmaan turvallisuusjohtaminen. 2016. YTYÄ rakentamiseen. Hakupäivä 17.11.2021. <http://virtual.vtt.fi/virtual/proj3/ytva/t-johtaminen.htm>.
9. Ratu 1217-S. 2007. Rakennusyon työturvallisuusriskien arviointi. Helsinki: Rakennustieto Oy. Hakupäivä 17.11.2021. <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/Ratu%20S-1217> (vaatii käyttäjälisenssin).

10. Ratu C2-0454. 2017. Rakennustyömaan aluesuunnittelu. Helsinki: Rakennustieto Oy. Hakupäivä 18.11.2021. <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/Ratu%20C2-0454> (vaatii käyttäjälisenssin).

LIITTEET

Liite 1 Työturvallisuussuunnitelma

Liite 2 Toteutusorganisaatio

Liite 3 Työmaan perehdytys

Liite 4 Henkilön perehdytystiedot

Liite 5 Riskiarviokaava

Liite 6 Rakennustyömaan riskit

Liite 7 Työn turvallisuussuunnitelma

Liite 8 Turvallisuus purkutöiden suunnittelussa

Liite 9 Pölyntorjuntasuunnitelma riskiarvion pohjalta

Liite 10 Putoamisvaarallisten töiden suunnittelu

Liite 11 Ilmoitus läheltä piti tilanteesta

Liite 12 Työmaan kunnossapitotarkastus

Liite 13 Työvälineen vastaanottotarkastus

Liite 14 Työtelineen käyttöönotto- ja kunnossapitotarkastus

Liite 15 Henkilönostimen käyttöönottotarkastus

Liite 16 Työmaan aloitus, turvallisuusasiat aloituskokouksissa

Liite 17 Turvallisuusasiat kokouksissa

Liite 18 Työmaan turvallisuussäännöt

Liite 19 Kemikaaliluettelo

TYÖTURVALLISUUSSUUNNITELMA pp.kk.vvvv|

Tämä työturvallisuusasiakirja on laadittu rakennustyön turvallisuudesta annetun Valtioneuvoston asetuksen VNa205/2009 8§ mukaisesti ohjaamaan rakennustyön suunnittelua ja valmistelua.

YLEISTIEDOT	
Rakennuskohde / hanke ja osoite	
Arvioitu rakennusaika	
Asiakas /työn tilaaja	
Pääurakoitsija	
Työnjohtaja	
Turvallisuuskoordinaattori (tilaajan edustaja)	

KOHTEEN TARKEMPI KUVAUS / MAHDOLLISET ERITYISPIIRTEET

TURVALLISUUSRIKSIEN ARVIOINTI, KUVAUS SEKÄ TOIMENPITEET

1. TYÖTURVALLISUUS / PEREHDYTYS

Työturvallisuuden ylläpito ja virheisiin puuttuminen on jokaisen työmaalla työskentelevän vastuulla ja vaatii erityistä huomiota ja jatkuvaa seurantaa

Jos havaitset turvallisuutta vaarantavia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa työmaa-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä, ilmoita asiasta välittömästi työnjohdolle.

Kaikki työmaalla työskentelevät perehdytetään työmaa-alueeseen ja toimintatapoihin. Pääurakoitsija antaa yleistiedot kohteesta. Perehdyttämisen yhteydessä jokainen saa luettavakseen tämän turvallisuussuunnitelman, jonka jokainen sitoutuu lukemaan ja noudattamaan.

Jokainen hankkeeseen osallistuva huolehtii henkilökuntansa tarpeellisesta perehdyttämisestä ja varmistuu näiden ammattitaidosta, sekä työturvallisuusohjeiden ja määräysten noudattamisesta, jotka ovat hankkeen yhteydessä joko tilaaja, tai pääurakoitsija määritellyt tai muutoin on asetettu. Jokainen urakoitsija toimittaa kopion työntekijöidensä perehdytyskaavakkeesta työmaasta vastaavalle (vastaava mestari / työnjohto)

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
Tarvittavat luvat ja ilmoitukset ennen työn aloitusta		Käydään läpi urakka-asiakirjat ja tarkistetaan haettujen lupien hyväksynät ja oikeellisuus.		
Varmistutaan eri tahojen perehdytyksestä.		Urakkaan osallistuvat toimittavat dokumentin perehdytetyistä henkilöistä turvallisuudesta vastaavalle taholle		
Tarkistetaan työntekijöiden korttitiedot (vähintään työturvallisuuskortti oltava)	Työmaalla henkilöitä joilla ei tarpeellista tietoa turvallisesta toiminnasta.	Tarkistetaan työturvallisuuskortit. Oltava voimassa tai muuten osoitettava suorittaneensa ko. koulutuksen.		

2. TYÖMAA-ALUE

Työmaa-alueeksi luokitellaan kaikki (**aluesuunnitelma, pohjakuva tms. aidattu tai rajattu alue**) kuvissa esitetyn alueen sisäpuolella oleva alue.

Työmaa-alueella liikkuminen ilman kuvallista kulkulupaa tai henkilötunnistetta on kielletty. Kulkuluvasta käytävä ilmi

työntekijän ja työnantajan nimi ja työntekijän henkilökohtainen veronumero. Luvan oltava näkyvillä työmaa-alueella toimittaessa. Ulkopuolisille kulkuluvan myöntää vastaava työnjohtaja tai hänen ilmoittama muu taho.

Työmaa-alue lukittava työajan ulkopuolisina aikoina.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuuhenkilö / taho
Työmaa-alueen rajaaminen	Ulkopuoliset henkilöt työmaalla	Työmaa-alueen rajaus. Tarvittaessa osastointi. Merkinnät kylteillä.		
Kulunvalvonta ja luvat		Varmistetaan henkilöiden oikeellisuus ja myönnetään tarvittavat luvat työn suorittamiseen.		
Työmaan avaaminen ja sulkeminen	Asiattomia työmaalla, ilkivalta, varkaus	Työmaan avaimet tms. vastuutetaan tietyille henkilöille. Kuittaus avaimista tms.		

3. TYÖMAAJÄRJESTELYT JA YLLÄPITO

Työmaan järjestelyä ja hyvän järjestyksen ylläpitoa seurataan jatkuvasti työn ohella eri työpisteissä, sekä erilaisten materiaalien käsittelyssä ja työstössä. Työmaan yleisestä siisteydestä huolehditaan päivittäisellä siivouksella.

Työmaalla sijaitsevat kulkureitit ja poistumistiet, erityisesti hätäpoistumistiet pidetään kulkukelpoisina ja tuvallisina, eikä niille varastoida tavaraa. Kulkureitit ja poistumistiet näkyvissä (**aluesuunnitelma, pohjakuva**)

Jätehuollolle varataan tarvittava alue ja tarpeellisista tyhjennysväleistä huolehditaan. Jätteet siirretään niille varattuihin astioihin / alueelle välittömästi tai niin pian kuin mahdollista

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuuhenkilö / taho
Järjestys, siisteys	Loukkaantuminen / onnettomuus, altistuminen joka edesauttaa työperäiselle sairaudelle.	Jatkuva työnaikainen puhtaanapito, koneissa kohdepoistot		
Kulkureitit, poistumistiet	Loukkaantuminen / onnettomuus. Onnettomuustilanteessa työmaalta poistuminen esteellistä.	Kulkureitit pidettävä aina auki ja puhtaana. Tavaraa ei varastoida.		
Jätehuolto	Loukkaantuminen / onnettomuus. Ympäristöriski	Jätteille osoitetaan tarvittavat sijoituspaikat (myös väliaikaissäilytykselle) Ongelmajätteet kierrätetään asianmukaisesti		

4. TYÖMENETELMÄT

Työmenetelmiä suunniteltaessa otetaan huomioon noudatettavat turvallisuusmääräykset ja hyväksi todetut työskentelytavat. Tarpeen mukaan (työnjohdon arvio) tehtävästä laaditaan yksityiskohtaisempi työn turvallisuussuunnitelma TTS.

Myös vaarallisista työvaiheista laaditaan erilliset TTS:t, joihin työntekijät erikseen perehdytetään.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
"Tavanomainen työ"		Urakoitsija vastaa työntekijänsä ammattitaidosta ja riittävästä perehdytyksestä työvaihe huomioiden		
Vaaralliset työt	Kohonnut loukkaantumisen ja onnettomuuden riski työn luonteesta johtuen	Laaditaan TTS, tai muutoin valvomalla valmistetaan edellytykset työn suorittamiselle		
"Erikoistyöt"		Työnjohto perehdyttää työntekijänsä ko. työhön ja varmistaa näiden ymmärtävän siihen liittyvät riskit		

5. TYÖVAIHEIDEN AJOITUS JA KESTO / YHTEENSOVITTAMINEN

Noudatetaan laadittua työaikataulua.

Työnjohto vastaa eri töiden tosiasiallisesta ajoituksesta ja kestosta, sekä näiden yhteensovittamisesta muiden hankkeeseen osallistuvien tahojen kanssa.

Työnjohto aikatauluttaa ja sovittaa mahdolliset lisä- ja muutostyöt siten, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä alkuperäiseen työaikatauluun. Laajemmista lisä- ja muutostöistä laaditaan erillinen sopimus tilaajan kanssa.

5.1. YHTEENSOVITTAMINEN MUUN TOIMINNAN KANSSA

Työt toteutetaan siten, että häiriöt muille kiinteistössä / työmaan välittömällä vaikutusalueella oleville toimijoille minimoidaan.

Työnjohto huolehtii hankkeen ulkopuolisten tahojen tiedotuksesta liittyen töiden suorittamiseen.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuuhenkilö / taho
Aikataulutus	Kiire ja siitä johtuvat seuraukset	Aikataulutus pidetään ajantasalla ja pidetään toteutuskelpoisena. Huomioidaan lisä- ja muutostyön tarpeet		
Tiedotus	Haitta tai riski hankkeen ulkopuolisille tahoille	Työnjohto informoi muita työmaan vaikutusalueeseen liittyviä tahoja		

6. MITTAUKSET / TARKISTUKSET

Työmaalla suoritetaan TR-mittaus joka viikko. Mittaukset suoritetaan sovittuna päivänä ja tulokset käsitellään viikkopalaverissa kaikkien työntekijöiden kesken.

Mikäli työmaan koko tai luonne ei oletettavasti anna luotettavaa kuvaa todellisesta tilanteesta TR-mittauksen kautta, korvataan mittaus viikoittaisilla tarkastuksilla erillisen "check listin" avulla. Tulokset ja toimenpiteet käydään läpi samoin kuin TR- mittauksen kohdalla.

Mahdollisia työhygieenisiä mittauksia tehdään tarpeen mukaan.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
TR-Mittaus		Viikoittainen TR-mittaus, tai siihen verrattava viikkotarkastus.		
Työhygieeniset mittaukset	Altistumiset, sairastumiset	Mittauksia ja tutkimuksia suoritetaan tarpeen mukaan, mikäli epäilyksiä ilmenee		

7. HENKILÖNSUOJAIMET

Työmaalla on käytettävä seuraavia henkilökohtaisia suojaimia:

- Suojakypärä
- Heijastavat suojavaatteet
- Turvakengät (tarvittaessa ESD suojatut)
- Silmäsuojaimet
- Kuulosuojaimet (tarvittaessa)
- Viiltosuojahanskat (tarvittaessa)
- Hengityssuojain (tarvittaessa moottoroitu)

Suojaimien tulee olla CE hyväksytyjä ja merkittyjä. Urakoitsija varaa työntekijöilleen tarpeellisen määrän tarvittavia suojarusteita.

Edellä mainittujen lisäksi on käytettävä muitakin työnjohdon määräämiä ja työvaiheen vaatimia suojaimia tai suojarusteita.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
Tarjonta	mm. silmä, kuulo ja isku, viilto ja ruhjoutumisvammat. Putoaminen ja pään iskuvammat	Jokainen urakoitsija huolehtii työntekijöilleen tarpeellisen määrän oikeanlaisia suojaimia.		
Käyttö	mm. silmä, kuulo ja isku, viilto ja ruhjoutumisvammat. Putoaminen ja pään iskuvammat	Tarpeellisia suojaimia on käytettävä. Työnjohto valvoo käyttöä ja tarpeen vaatiessa huomauttaa / poistaa työmaalta		

8. SÄHKÖISTYS JA VALAISTUS

Sähkötöitä saa suorittaa ainoastaan siihen nimetyt henkilöt, joilla on tarvittava pätevyys. Käytettävien laitteiden tulee olla määräysten mukaisia ja tarkastettuja.

Mahdolliset sähköjohdot, keskuksat valaisimet ja muut työnaikaiset asennukset tulee sijoittaa tai suojata siten, että ne eivät aiheuta vaaraa (sähköisku, kompastuminen tms.) tai muuta haittaa töiden sujuvalle suorittamiselle.

Pääurakoitsijan asennuttamia työmaasähköistyksiä, keskuksia, valaisimia tai muita laitteita ei saa siirtää, poistaa tai muuttaa ilman lupaa.

Valaistus järjestetään siten, että työmaalla ja kulkuteillä on riittävä yleisvalaistus. Yksittäisiin työvaiheisiin- tai pisteisiin hankitaan tarpeen mukainen valaistus ja sähköistys. Työmaalla pyritään käyttämään pääasiassa lämpöä kehittämättömiä valaisimia.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
Sähköistys	Sähköiskun vaara, muut vammat	Työmaan sähköistys suunnitelman mukaan. Muutoksia vain luvan kanssa.		
Valaistus	Pimeys ja siitä aiheutuvat vammaan johtavat tilanteet	Yleisvalaistus pidetään riittävänä, huolehditaan riittävästä työn vaatimasta lisävalaistuksesta		

9. KONEIDEN JA LAITTEIDEN KÄYTTÖ

Urakoitsija varmistaa, että käyttäjällä on riittävät taidot koneiden ja laitteiden käyttöön. Koneet tulee tarkastaa ennen käyttöönottoa, että ne ovat turvallisuusmääräyksiensä mukaisessa kunnossa. Koneista ja laitteista ei saa poistaa niissä olevia suojavälineitä tai rajoittimia.

Koneiden ja laitteiden kuntoa seurataan työnaikaisesti, sekä tarkastetaan viikoittaisessa TR-mittauksessa, tai muussa viikoittaisessa tarkastuksessa.

Vioittunut kone tulee poistaa käytöstä ja merkata näkyvästi käytöstä poistetuksi. Urakoitsija huolehtii koneiden toimittamisesta huoltoon ja korvaavan koneen toimittamisesta työmaalle.

Pääurakoitsija on vastuussa yhteiskäytössä olevien koneiden kunnosta. Aliurakoitsijat vastaavat omista laitteistaan edellä mainitulla tavalla, kuitenkin siten, että ilmoitusvelvollisuus rikkiäisistä koneista ja laitteista kuuluu kaikille työmaalla toimijoille.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuuhenkilö / taho
Työmaalla tapahtuvat tarkastukset	Vammautuminen, sähköisku yms.	Viikoittaiset tarkastukset, lisäksi työnaikainen seuranta. Mahd. vian havainnut poistaa koneen käytöstä välittömästi ja toimittaa huoltoon.		
Korvaavat laitteet	Muutokset aikatauluun	Korvaava työväline rikkoutuneen tilalle toimitetaan mahdollisimman pian, mikäli sen puute on oleellinen haitta työvaiheelle		

10. PUTOAMISSUOJAUS

Pudotuksen ollessa 2 metriä tai enemmän, tulee työtaso, teline, aukko tai muu vapaa sivu suojata kaiteella tai muulla suojarakenteella. Kulkuteiden kohdalla suojaus tulee suorittaa jo 1 metrin ylittävissä korkeuksissa.

Suojakaiteissa tulee olla vähintään käsi- ja välijohte sekä jalkalista. Kaiteen korkeuden tulee olla vähintään 1 metri ja välijohteen alla oleva pystysuora tila ei saa ylittää 0,5 metriä.

Erilaiset kuilut ja muut aukot tulee sulkea kansin tai kaitein, siten että henkilö tai esine ei voi sinne pudota. Käytettävät kannet tulee asentaa siten, että ne eivät pääse liikkumaan ja niiden tulee olla merkattu siten, että ne erottuvat ympäristöstään selkeästi (esim. merkkauksella).

Mikäli työvaihe vaatii putoamissuojauksien purkamista, on työntekijän velvollisuus palauttaa suojaukset määrättyyn kuntoon heti työn päätyttyä.

Putoamissuojausta asentaessa tulee aina käyttää turvaaljaita, mikäli putoamissuojausta ei voida muuten järjestää. Huolehdittava myös suojautuminen mahdollisilta työpisteille tai kulkureiteille putoavilta esineiltä (esim. katos, aitaus, kulun esto).

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuuhenkilö / taho
Asennus ja purku	Putoaminen ja vammautuminen	Tehdään aina ennen työn aloitusta ko. alueella. Asennukset ja purut saa tehdä vain siihen perehtynyt henkilö.		
Korjaaminen	Putoaminen ja vammautuminen	Kunnon seuraaminen ja vioista ilmoittaminen kaikkien vastuulla. Korjaus tai alueen käytöstä poisto välittömästi.		
Valjaat	Putoaminen ja vammautuminen	Valjaiden käyttö aina, mikäli putoamissuojausta ei muutoin ole voitu hoitaa. Vain tarkastettuja hyväksytyjä valjaita.		

11. TELINEET, TIKKAAT JA TYÖTASOT

Urakoitsija järjestää vaaditut työ- ja suojatelineet.

Telineitä rakennettaessa noudatetaan telineistä annettuja määräyksiä ja huomioidaan telineen soveltuvuus tehtävään työhön. Telineissä on oltava telinekortti, jossa ilmoitetaan telineen koko, tarkastuspäivämäärä ja suurin sallittu kuorma. Telineille tulee suorittaa käyttöönotto tarkastus ennen käyttöönottoa. Telineiden kunto ja tarkastukset suoritetaan viikoittain ja ovat osa TR-mittausta, tai muuta käytössä olevaa viikoittaista tarkastusmenetelmää.

Telineiltä on estettävä tarvikkeiden putoaminen alapuolella mahdollisesti työskentelevien päälle tai teline on rajattava tarvittavilta osin. Telineen työtaso on varustettava kaiteella, jonka korkeus on vähintään 1 metri, välijohteella (aukon korkeus ma 0,5 metriä) ja jalkalistalla jonka korkeus on vähintään 10 cm.

Tikkaiden ja pukien vaatimukset ja käyttötarkoitukset / rajoitukset lueteltu tässä suunnitelmassa jäljempänä

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuuhenkilö / taho
Telinetarkastus	Putoaminen, putoavat esineet	Käyttöönotto tarkastus, viikkotarkastukset, telinekortti oltava ajan tasalla. Vialliset telineet poistetaan käytöstä		
Turvaetäisyydet	Putoavat esineet ja niiden aiheuttamat vammat ja vauriot	Arvioidaan työvaihe ja siitä aiheutuvat riskit. suojataan tai eristetään ja valvotaan kulkua ko. alueella		
Tikkaat ja pukit	Kaatuminen, putoaminen	käytetään vain käyttötarkoitukseen sopivia tikkaita ja pukkeja. Vastaava työajohto saa poistaa käytöstä luvattomat telineet ja pukit		

12. HENKILÖNOSTIMET

Henkilöiden nostamiseen saa käyttää vain siihen tarkoitettuja laitteita.

Henkilönostimia saa käyttää vain siihen luvan saaneet ja perehdytetyt henkilöt. Nostimen käyttöön luvan antaa työnjohto, ilman erillistä lupaa nostimen käyttö on kielletty.

Nostimen kunto tarkistetaan aina ennen käyttöönottoa ja varmistetaan siitä että se on käyttötarkoitukseen sopiva ja että nostimen käyttöön liittyvät edellytykset täyttyvät (esim. pohjan vakavuus ja kantokyky, sääolot yms.)

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
Käyttöönottotarkistus Käyttötarkistus		Suoritetaan aina ennen käyttöönottoa. Päivittäin tarkistetaan koneen toiminnot ennen käyttöä.		
Perehdytys	Vääränlaisesta käytöstä johtuvat tapaturmat ja vaaran aiheuttaminen	Tarkistetaan pätevyys / koulutus. Käyttö ilman työnjohdon kirjallista lupaa kielletty		

13. TULITYÖT JA PALOTURVALLISUUS

Tilapäisellä tulityöpaikalla suoritettavan tulityön tekemiseen (esim. hitsaus, polttoleikkaus, kuumailmapuhallin) edellytetään voimassa olevaa tulityökorttia, sekä työmaakohtaista kirjallista tulityölupaa. Tulityölupien hankinta hoidetaan vastaavan mestarin / työnjohtajan välityksellä.

Paikalla oltava vaadittava alkusammutuskalusto ja jälkivartiointi järjestettävä (vähintään 1 tunti, kohde huomioiden enemmän). Sammutuskalusto oltava tulityöpaikalla koko tulityön ja jälkivartiointin ajan. Paloturvallisuusohjeita:

- Huolehdi siisteydestä, syttymisherkkyys suurenee syttyvien tarvikkeiden ja pölyn myötä
- Vältä tilapäisvarastointia työmaalla, sillä se lisää palokuormaa
- Palovaarallisten aineiden ja nesteiden sijoitus ja varastointi vain niille osoitetuissa paikoissa
- Käytettävät kaasupullot kiinni telineissä, karryssä tai seinässä. Kaasupullojen käyttö ja säilytys irrallaan kielletty

Mahdolliset kattotulityöt suoritetaan erillisen suunnitelman ja turvallisuusohjeiden mukaan.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski / haitta	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
Tulityökortti		Tarkastetaan aina työn suorittajan kelpoisuus työhön		
Sammutuskalusto	Tulipalo	Työtä ei saa aloittaa, mikäli työn vaatimaa kalustoa ei ole työn välittömässä läheisyydessä		
Tulityölupa		Tulityölupa oltava aina ennen työn aloitusta. Tarpeen mukaan tarkistetaan vakuutusyhtiön ohjeistus ko. työn suorittamiseen ja tehdään tarpeelliset ilmoitukset. JÄLKIVALVONTA AINA		

14. PURKUTYÖT JA PÖLYNHALLINTA

Ennen purkutöiden aloitusta suoritetaan tarpeelliset haitta-aineselvitykset. Töitä ei aloiteta ennen tulosten valmistumista. Mahdolliset asbesti, tai muut haitta-aine liitännäiset purkutyöt teetätetään ulkopuolisella asiaan erikoistuneella taholla, joka esittää työstä suunnitelmat ja hoitaa ilmoitusmenettelyt sekä varmistuu työn oikeista suoritustavoista.

Huomioidaan käytössä olevien putkistojen ja kaapeleiden / sähköistysten sijainti. Mahdolliset haittaa tai vaaraa aiheuttavat sähköasennukset ja putkistot poistetaan käytöstä.

Purkutöitä tehtäessä käytetään aina tarvittavia suojaimia ja asianmukaisia välineitä ja telineitä. Purkutöiden vaatavuudesta riippuen laaditaan erillinen purkutyösuunnitelma ja TTS, johon työntekijät perehdytetään.

Työmaa pyritään pitämään mahdollisimman pölyttömänä ja tarpeelliset osastoinnit ja tulppaukset / tiivistykset suoritetaan aina. Lisäksi sitoudutaan mahdollisiin tilaajan vaatimiin toimiin pölyntorjunnassa.

Sisätiloissa työskennellessä pääasiallinen pölynpoistokeino on imuri, harjan käyttöä tulee välttää. Paljon pölyä aiheuttavissa työvaiheissa käytetään kohdepoistoa ja mahdollisia paikallissuojauksia.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho
Asbesti	Altistuminen, vakava sairaus	Ennakkokartoitus ennen töiden aloitusta. (etenkin enne vuotta 1994 valmistuneet kohteet)		
Tarvittava välineistö pölynpoistoon		varmistutaan tarvittavien kohdepoistojen toimivuudesta, huolehditaan edellytykset ja tarvikkeet mahdollisimman pölyttömään toimintaan.		
Purkukalusto, jätteet		Käytetään vain tarkoituksenmukaisia välineitä. Siirretään jätteen viipymättä niille osoitettuihin paikkoihin		

15. ELEMENTIT, MUOTIT JA MUUT SUURET RAKENTEET

Mahdolliset elementtien, muottien tai muiden vastaavien rakenteiden asennus, varastointi ja nostot suoritetaan aina valmistajan ja / rakennesuunnittelijan ohjeiden mukaan.

Asennustöistä laaditaan aina erillinen asennussuunnitelma kirjallisesti. Suunnitelmasta käytävä ilmi käytettävä kalusto ja apuvälineet, taakkojen painot, asennuksen turvallisuus ja riskitekijät, nostopisteet, sekä ohjeet väliaikaisiin tuentoihin ja niiden purkuihin.

Asennussuunnitelmat on hyväksyttävä suunnittelijalla.

Työntekijät perehdytetään suunnitelmaan ja määräyksiin. Putoamissuojauksen vähimmäisvaatimuksena turvaljaat, mikäli putoamissuojausta ei muutoin voida järjestää.

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuuhenkilö / taho

16. TOIMINTA TAPATURMA- JA ONNETTOMUUSTILANTEESSA

- Työmaalla aina ensiapulaukku / kaappi ja alkusammutuskalusto, näiden paikat tehdään tiettäväksi työntekijöille
- Työpaikalla aina vähintään yksi henkilö, jolla on ensiapukoulutus (esimerkiksi SPR:n EA1 suoritettuna), suuremmilla työmailla yksi henkilö alkavaa 20 henkilöä kohden
- Jokaisesta tapaturmasta on ilmoitettava työnjohdolle

-HÄTÄNUMERO 112

Kun saavut onnettomuuspaikalle, toimi näin:

- arvioi tilanne
- tee hätäilmoitus ja SEURAA ANNETTUJA OHJEITA
- poista mahdolliset lisäonnettomuuksia aiheuttavat tekijät
- poista tilanteesta muut, kuin tilanteen hoitoon oleellisesti vaikuttavat henkilöt
- anna loukkaantuneelle välitön ensiapu
- mikäli potilas tajuton, käännä kylkiasentoon
- tarkista hengitys ja pulssi, elvytä tarvittaessa
- tyrehdytä verenvuodot
- vamma huomioiden, liikuta potilasta mahdollisimman vähän
- tarkkaile potilasta mahdollisen shokkitilan varalta
- järjestä henkilö ohjaamaan ensiapuhenkilöstö loukkaantuneen luo

Asia	Mahdollinen turvallisuusriski	Tehtävät toimenpiteet	Suoritettu (pvm ja hyväksyjä)	Vastuhenkilö / taho

17. SALLITUT TIKKAAT, PUKIT JA NOSTIMET**Työpukit**

- maksimikorkeus 2 metriä
- työtason koko: alle 1 metriä vähintään 30 cm x 60 cm
1–2 metriä korkeissa vähintään 40 cm x 60 cm
- jalkojen oltava lukittu paikoilleen käytön aikana

Nojatikkaat

- käyttö työalustana kielletty
- sallittu tilapäisenä kulkutienä tai esimerkiksi nostoapuvälineiden irrotukseen ja kiinnitykseen tai muihin vastaaviin tilapäisiin ja kertaluontoisiin töihin.
- pituus enintään 6 metriä

A-tikkaat

- käyttö vain tasaisella ja kovalla alustalla
- saa käyttää työalustana silloin kun telineiden käyttöä ei voida kohtuudella perustella
- vain kevyeen asennustyöhön ja / tai pienimuotoiseen lyhytkestoiseen työhön
- työskentelytason max. korkeus 1 metri, levennyspalkilla kaksi 2 metriä
- alle 1 metrisillä levennyspalkittomilla ei saa suorittaa voimaa vaativia töitä, eikä tulitöitä
- alle 2 metrisillä levennyspalkillisilla tikkailla työskentely kuten pukilla

Siirrettävät telineet

- pyörät oltava lukittuna kun telineellä työskennellään
- työtason minimileveys 60 cm
- maksimikorkeus 3 kertaa pienin leveys, tukijaloilla voidaan tukileveyttä jatkaa
- 2 metriä tai korkeampi vaaditaan suojakaide ja jalkalistat sekä sisäpuolinen kulkutie ja telinekortti
- käyttöönottotarkastus ja viikoittainen tarkastus merkattava telinekorttiin

Henkilönostimet

- vaatii työmaalla tehtävän käyttöönottotarkistuksen
- käyttäjän oltava kyseiseen nostinmalliin perehtynyt, yli 18 vuotias henkilö, jolla kirjallinen työnantajan lupa
- koneen soveltuvuus työskentelyalustalle selvitettävä
- Laitteen oltava hyväksytty henkilönostotöihin
- vaara-alue suojattava tarpeellisilta osin
- käyttöohjekirja oltava koneen mukana, maksimikuorma tulee olla merkittynä
- henkilönostokorissa oltava nostimen hallintalaitteet
- puomi- ja teleskoopinostimien nostokorissa on käytettävä turvavaljaita
- tarkastuspöytäkirja ja määräaikaistarkastus vuoden välein

Nostintyyppin valinnassa huomioitava nostimen kantavuus (työntekijät ja tarvikkeet), maaperän kantavuus, mitat, nostokorkeus, ulottumatarve ja tuulirajat.

18. TERVEYDELLE VAARALLISET AINEET

Terveydelle vaarallisten käytössä, varastoinnissa ja kuljetuksissa on oltava erityisen huolellinen.

Ennen aineiden käyttöönottoa on tutustuttava ko. aineen käyttöohjeeseen ja käyttöturvallisuustiedotteeseen, joista tulee selvittää aineen käyttötarkoitus ja koostumus, aineen aiheuttaman vaarat ja toimenpiteet miten aineelta tulee suojautua.

Jokainen urakoitsija toimittaa käyttämiensä aineiden käyttöturvallisuustiedotteet työmaan turvallisuudesta vastaavalle henkilölle.

Työmaalla kemikaaliluettelo.

Varoitusmerkit, vanhat merkinnät oranssilla pohjalla, alempana uudet merkinnät:

Nimi:

Rakennusliike Eskola Oy

Puh.

Sähköposti:

TEHTÄVIEN VASTUUTUS

Työmaan nimi /numero	Työvaihe

TURVALLISUUSUUNNITTELU		
Tehtävä	Tehtävästä vastaavaksi nimetty	Ok
Riskienarviointi -yleinen -työt ja työvaiheet -erityiskohteet		
Työmaasuunnitelma		
Yleiset turvallisuussuunnitelmat		
Vaarallisten työvaiheiden suunnittelu		
Muu:		

TURVALLISUUSSEURANTA		
Tehtävä	Tehtävästä vastaavaksi nimetty	Ok
Viikkotarkastukset		
Työvälineiden vastaanottotark.		
Nostokaluston käyttöönottotark.		
Telineiden käyttöönottotark.		
Päivittäiset toimintakokeilut		
Muu:		

TURVALLISUUSJOHTAMINEN		
Tehtävä	Tehtävästä vastaavaksi nimetty	Ok
Työmaalla noudatettavat turvallisuussäännöt		
Työmaan muut turvallisuusohjeet		
Työmaaperehdytys		
Pätevyyksien varmistaminen		
Ali- ja sivu-urakoitsijoiden suunnitelmien tarkastus ja yhteensovitus		
Ensiapuvalmius		
Pelastusvalmius ja paloturvallisuus		
Henkilöstö- ja varastotilat		
Jätehuolto ja siivous		
Kemikaalien käsittely / ohjeet		
Henkilösuojaimet		
Luvat, ilmoitukset ja luettelot		
Työtapaturmista ilmoittaminen		
Turvallisuuskoulutus		
Kulunvalvonta / vartiointi		

TOTEUTUSORGANISAATIO

Työmaan nimi / numero	

TILAAJAORGANISAATIO

Rakennuttaja	Yhteyshenkilö
Suunnittelijat	
Pääsuunnittelija:	
Rakennesuunnittelija:	
Arkkitehtisuunnittelija:	
Elementtisuunnittelija:	
Geotekninen suunnittelija:	
Muut suunnittelijat:	

Muut rakennuttajatahot	Yhteyshenkilö

TYÖMAAORGANISAATIO

Päätoteuttaja	Vastuuhenkilö
Pääurakoitsija	Vastaava mestari /työmaapäällikkö
Muut urakoitsijat	Vastuunalaiset henkilöt
Itsenäiset työsuorittajat	
Muut tahot työmaalla	Yhteyshenkilöt
Valvojat	
Muut tahot	

TURVALLISUUSORGANISAATIO

Työsuojeluvastaava / Työsuojelupäällikkö	
Työsuojeluvaltuutettu / - asiamies	

Työsuojelutoiminnan vastuhenkilö työmaalla
Sähkötöiden turvallisuudesta vastaava
Muut turvallisuusvastaavat

Laatijat	
Nimenselvennys	
Päivämäärä	

TYÖMAAN PEREHDYTYK

TYÖMAA:	VASTAAVA TYÖNJOHTAJA / TYÖNJOHTAJA
OSOITE:	PEREHDYTTÄJÄ

URAKOITSIJAN TIEDOT	
Työnantaja:	Työnantajan puhelin:
Osoite	Tapaturmavakuutusyhtiö:
Työnjohtajan / esimiehen nimi	Työnjohtajan puhelin

PEREHDYTETTÄVÄN NIMI / YRITYS		SYNTYMÄAIKA	KOTIPAikka
TYÖTEHTÄVÄ	VERONUMERO	PUHELINNUMERO	KANSALAIKUUS
TURVALLISUUSKOULUTUS			VOIMASSA

PEREHDYTETTÄVÄT / SELIVTETTÄVÄT ASIAT	OK	LISÄTIETOJA / HUOMIOITA
1. Kohteen yleisesittely		
2. Perehdytettävän työtehtävät		
3. Toteutusorganisaatio		
4. Aikataulu		
5. Tilaajan ja urakoitsijan turvallisuusvaatimukset		
6. Työmaatilat, varastot, P-paikat yms.		
7. Työmaan järjestys ja jätehuolto		
8. Työterveyshuolto ja ensiapupaikat		
9. Eskolan turvallisuusmateriaali (aineisto jaettu ja saatavilla)		
10. Henkilösuojaimien käyttö		
11. Henkilökohtaisten työvälineiden tarkistus		
12. Paloturvallisuus		
13. Nosturit ja nostimet		
14. Työmaan erityistekijät		
15. Työturvallisuustarkistukset		
16. Työntekijän ammatillinen koulutus /kokemus		

17. Työntekijän erityisosaaminen		
18. Kuittaus turvallisuusaineistoon		
19. Työmaakerros		

MUUT ASIAT / LISÄHUOMIOT

Päivämäärä	Perehdytettävän allekirjoitus	Perehdyttäjän allekirjoitus
Jaettu aineisto		

VÄHÄINEN -Seuraukset vaikuttavat työvaiheeseen -Poissaolon kesto 0–3 päivää	HAITALLINEN -Seuraukset vaikuttavat koko työmaan ajan -Poissaolon kesto 4–30 päivää	VAKAVA -Seuraukset näkyvät yritystasolla -Poissaolo >30 päivää

VAHINGON SUURUUS

VAHINGON TODENNÄKÖISYYS		VAHINGON SUURUUS		
		VÄHÄINEN	HAITALLINEN	VAKAVA
HARVINAINEN -Tapaus mahdollinen, mutta ei tiedetä sattuneen	HARVINAINEN	1	2	3
SATUNNAINEN -On sattunut jossain muussa yrityksessä tai työmaalla	SATUNNAINEN	2	3	4
MAHDOLLINEN -On sattunut tässä yrityksessä tai aikaisemmillä omilla työmailla	MAHDOLLINEN	3	4	5

RISKIENHALLINTATOIMENPITEET	
1	Ei aiheuta toimenpiteitä. Pidetään asia mielessä ja palataan siihen tarvittaessa- varsinkin, jos olosuhteet tai muut tekijät muuttuvat.
2	Hoidetaan työmaan normaalin johtamistoiminnan yhteydessä
3	Vaatii erillisen toimenpiteen tai ratkaisun, kuten suunnitelman laatimisen, ohjeen antamisen tai tarkastuksen suorittamisen
4	Vaatii riskienhallintatoimenpiteitä, joilla riskin todennäköisyyttä tai vahingon suuruutta pienennetään- kuten suojausratkaisut, töiden ajoitus, työmenetelmän tai materiaalin vaihto, henkilösuojainten / suojalaitteiden käytön
5	Työtä ei voida aloittaa ennen kuin riski on poistettu / riski on saatettu toimenpitein alemmalle tasolle

RAKENNUSTYÖMAAN RISKIT

Työmaan nimi / numero	Työvaihe

YLEINEN SUUNNITTELU		
Tarkasteltava asia	1-5	Riskin kuvaus
Työmaan järjestelyt		
Valaistus		
Sähköistys		
Kulhutiet		
Putoamissuojaus		
Kulhutiet		
Työmaaliikenne		
Työmenetelmät		
Koneiden ja laitteiden käyttö		

TYÖMAASUUNNITELMA		
Tarkasteltava asia	1-5	Riskin kuvaus
Toimisto / henkilöstötilat		
Varastotilat		
Rak.tarvikkeiden lastaus, purku ja varastointi		
Työmaan järjestys ja siisteys		
Jätehuolto		
Palotorjunta		

VAARALLISET TYÖT JA TYÖVAIHEET		
Tarkasteltava asia	1-5	Riskin kuvaus
Nostot		
Henkilönostot		
Siirrot		
Työtelinetyöt		
Tukitelinetyöt		
Elementtien /muottien asennus		
Suuret rakenteet / esivalmisteet (asennus/ purku)		
Purkutyöt		
Putoamisvaaralliset työt		

Sähkötapaturmavaaralliset työt		
Tulityöt		
Työt tie / katualueella		
Työt, joissa altistuminen kemiallisille / biologisille aineille		
Asbestityöt		
Työt muiden vaaraa aiheuttavien prosessien lähellä (esim. teollisuus)		
Muut vaaralliset työt		

JOHTAMINEN JA YHTEENSOVITTAMINEN		
Tarkasteltava asia	1-5	Riskin kuvaus
Yleisjohtaminen		
Perehdytys		
Työ- ja työvaihesuunnittelu		
Tarkastukset		
Pätevyydet		
Ilmoitukset		
Luvat, kulkuluvat		
Vakuutukset		
Vartiointi, työmaan lukitseminen		
Tilaaajan vaatimukset (turvallisuussäännöt)		
Tiedotus		
Työsuojeluorganisaatio		
Aliurakat		
Sivu-urakat		
Työterveyshuolto		
Tehtäväjako		
Yhteistoiminta		
Kokoukset, palaverit		
Rakennuttajan tiedottaminen		
Suunnitelmien yhteensovitus, ajantasaisuus		
Aikataulusuunnittelu		
Samanaikaiset työt		
Peräkkäin tehtävät työt		
Vaaroista tiedottaminen		
Työmenetelmien valinta		
Turvallisuusohjeet		

TYÖYMPÄRISTÖ		
Tarkasteltava asia	1-5	Riskin kuvaus
Olosuhteet		
Varoitettavat rakenteet / toiminnot		
Asukkaat, asiakkaat, tilaajan henkilöstö		
Liikenne (liikennemuodot)		
Työkoneiden käyttö		
Työvälineiden käyttö		

Materiaalit		
Vaaralliset aineet (jätteet)		
Muu toiminta		
Ergonomia		

ONNETTOMUUSVAARAT		
Tarkasteltava asia	1–5	Riskin kuvaus
Tulipalo		
Tapaturma		
Fyysinen kuormitus		
Rikollinen toiminta / ilkivalta		
Luonnonvoimat		
Vaaratilanteet		
Liikenneonnettomuus		
Poistumis- ja pelastautumistiet		
Ensiapuvalmius		
Alkusammutusvalmius		

TYÖHYGIENIA		
Tarkasteltava asia	1–5	Riskin kuvaus
Pöly		
Homeet		
Kaasut		
Höyry		
Muut ilman epäpuhtaudet		
Melu		
Tärinä		
Kuumuus / Kylmyys		
Häikäisy		
Hapen puute		
Myrkyt / vaaralliset aineet		
Altistuminen		

RAKENNUSTYÖMAAN RISKIENARVIOINTI

Työmaan nimi / numero	
Työvaihe	
Laatija	

Riskin kuvaus	Riskin seuraus	Riskin suuruus	toimenpide / vastuutus	Lisätietoja

TYÖN TURVALLISUUSSUUNNITELMA (TTS)	
TTS tehdään yhdessä työntekijöiden kanssa jokaisesta alkavasta työmaan vaiheesta, joka laajuudeltaan, työn luonteen, tai korkean riskin vuoksi edellyttää tarkempaa tehtäväsuunnittelua. TTS:n voi korvata tehtäväsuunnitelma tai muu vastaava suunnitelma tai dokumentti	
Projekti / Urakka:	Laatimispäivämäärä:
Työ jota TTS koskee:	Työn arvioitu kesto:
Työn toteuttaa (yritys):	
TTS:n laatinut:	

Työstä aiheutuville vaaroille altistuvat:	
	Työryhmän työntekijät
	Muut työntekijät / ulkopuolinen osapuoli
	Työnjohto
	Harjoittelijat / kesätyöntekijät tms.
Työssä käytettävät suojaimet / erityissuojaimet	
	Suojalasit, tyyppi:
	Kypärä
	Käsineet, tyyppi:
	Hengityssuojain, tyyppi:
	Kuulonsuojaimet, tyyppi:
	Palosuojatut vaatteet
	Turvavaljaat
	Viiltosuojatut varusteet
	Muu, mikä:
Työtasot / telineet	Puukon / katkoteräveitsen käyttö
Turvallisuus ja sopivuus varmistettu	Ei tarpeen
	Korvataan työkalulla:
	Käyttöä ei voi välttää

1. Mitä työssä tehdään?		Vaiheen vaarat		Vaarojen hallinta?	
Kirjaa työn vaiheet järjestyksessä. Esim. aloita materiaalien tuomisesta ja päättä alueen siivoamiseen		Kirjoita vain numero alla olevasta taulukosta		Mieti tärkeysjärjestyksessä: poistetaan, korvataan vaarattommalla, rajataan altistumista, yleinen/tekninen suojaus, henkilönsuojaus	
Työn vaarat				Muut vaaratekijät	
1.	Melu	11.	Putoaminen	20.	Toiset urakoitsijat/yhteensovitus
2.	Tärinä	12.	Esineen putoaminen	21.	Viestintä
3.	Sähköisku	13.	Kompastuminen	22.	Liikkuvat ajoneuvot, nosturit
4.	Pimeys, huono valaistus	14.	Liukastuminen	23.	Sääolosuhteet / lämpöolot
5.	Lentävät hiukkaset, kipinät	15.	Vaara-alueella työskentely	24.	Ilman epäpuhtaudet
6.	Rakennuspöly	16.	Käsin tehtävät siirrot	25.	Home. bakteerit, asbesti, kreosootti
7.	Puristuminen	17.	Kemikaalit	26.	Työ tiellä tai tien penkalla
8.	Viihto, leikkaantuminen, hiertymä	18.	Polttoaineet, palavat kaasut	27.	Työ veden äärellä
9.	Takertuminen	19.	vuodot	28.	Muu, mikä:
10.	Isku				

2. Tehtävässä käytettävä kalusto			
Kone / Kalusto	Tiedot / käyttötarkoitus	Vaarat	Toimenpiteet

3. Tehtävän aloitusedellytysten varmistaminen		
Edellytykset		Huom!
Piirustukset	Turvallisuus huomioitu suunnittelussa	
Materiaalit	Toimitusaika varmistettu	
Työntekijät	Riittävä ammattitaito varmistettu	
Kalusto	Soveltuu ko. tehtävään	
Mesta	Ei päällekkäisiä tehtäviä	
Edeltävät työvaiheet	Valmistuvat ajallaan	
Olosuhteet	Vaikutus huomioitu suunnitelmissa	

Sitoutuminen turvalliseen työhön		
Työn turvallisuussuunnitelman osapuolet ovat vastuussa tämän työtehtävän turvallisesta toteuttamisesta. Työnjohtaja vastaa, että tässä suunnitelmassa sovitut asiat käydään läpi uusien työntekijöiden kanssa. Työnjohtaja vastaa myös tässä suunnitelmassa esitettyjen töiden turvallisen suorittamisen vaatimien edellytysten täyttämisestä ja täytäntöönpanosta.		
Työntekijöiden allekirjoitus	Nimenselvennys	Yritys
Työnjohtajan allekirjoitus	Nimenselvennys	Puhelin

TURVALLISUUS PURKUTÖIDEN SUUNNITTELUSSA

Työmaan nimi / numero	Työvaihe

Asia	Ok	Lisätietoja / huomautuksia	Ok
Lähtötiedot (esim. tilaajan turvallisuusasiakirja, purkutyöselvitys, kunto / vauriokartoitukset, suunnittelijan ohjeet)			
Vaaralliset materiaalit ja niiden purkuohjeet			
Oikea purkujärjestys, tuennat ja aikataulu			
Purettavien laitteistojen riskit (esim. ainejäämät, sähköturvallisuus)			
Putkistojen ja johtojen katkaisu, sulku, tyhjennys yms.			
Jätteen välivarastointi			
Vaarallisten purkutöiden ohjaus ja valvonta (välittömän valvonnan tarve)			
Työmaan eristäminen (aitaukset, osastointi, eristäminen)			
Putoamissuojaukset			
Putoavien, kaatuvien ja sortumavaarallisten rakenteiden aiheuttaman vaaran torjunta			
Pölyntorjunta			
Väli- ja loppusiivoukset			
Organisointi ja yhteensovitukset			
Tiedotus			
Työnjohto ja valvonta			

Päivämäärä	Laatija(t)

PÖLYNTORJUNTASUUNNITELMA RISKIARVION POHJALTA

Työmaan nimi / numero									
Rakennusvaihe/ työvaihe	Tunnistetut pölyävät työvaiheet	Vaaratekijät,	Altistumisaika ja olosuhde: altistuvat työntekijät	Torjunta- toimenpiteet eri työvaiheissa	Arvio torjunnan toteutumasta omassa toiminnassa (OK / EI)	Toim.piteiden kiireellisyys riskitason perusteella, syntyvän pölyn määrä	Tarvittavat lisätoimenpiteet	Vastuu- henkilö	OK, toimenpiteet suoritettu
		Pöly	h / päivä	1.Työtila osastoitu		Merkittävä tai arvioitu mitattujen pitoisuuksien perusteella			
		Kvartsipöly	Työntekijät kpl	2.Kohdepoisto, imuri osastoinnin ulkopuolella					
			Tilan koko m ² / m ³	3.Työnjälkeinen pintojen ja vaatteiden puhdistus					
				4.Kohteesta poistuminen puhtaana					
			Työn vaikutusalueella olevat	Osastointi, alipaineistus, kulku kielletty		Vähäinen			
Suunnitelman laatija / pvm.									

Suojausluokat, esimerkkejä	Nimellinen suojauskerroin (valmistaja)*	Käytännön suojauskerroin**	Esimerkkejä töistä, jotka soveltuvat tehtäviksi suojaimen kanssa
FFP2	12	10	ruiskumaalaus (vesiliukoiset***), tasoitesekoitus ja -ruiskutus (kun tasoite ei sisällä kiviainesta), puutyöt, eristevillatyöt, metallin poraus/sahaus
FFP3	50	20	purku-, perustus-, muuraus-, piikkaus-, hionta-, poraus-, puhdistus-, siivoustyöt, kiviainesta sisältävien kuiva-aineiden sekoitus jne., joissa syntyy betoni-/kivipölyä, hitsaus ja polttoleikkaus
Puolinaamari + P2	12	10	ks. FFP2
Puolinaamari + P3	48	30	ks. FFP3
TH2 P	50	20	pitkäkestoiset työt, ks. FFP2
TH3 P	500	200	pitkäkestoiset/runsaasti pölyä tuottavat työt ks. FFP3
TM3 P	2000	1000	mm. asbestityöt

* suojauskerroin, esim. 50: sisäpuolella on 1/50 ulkopuolella olevan epäpuhtauden pitoisuudesta

** ero johtuu mm. liikkumisen ja hikoilemisen aiheuttamista reunavuodoista

Suojaimen pukeminen väärin tai sopimattomuus pienentää merkittävästi suojauskertoimia taulukossa esitetyistä!

*** Maalin sisältämät aineet voivat edellyttää parempaa suodatustasoa, ks. käyttöturvallisuustiedote

FFP = hiukkasia suodattava puolinaamari, numero kertoo suodatinluokan (isompi numero on tehokkaampi)

P2 tai P3 = suodattavaan puoli- tai kokonaamariin kytkettävän hiukkassuodattimen luokka

TH = puhallinsuojain, jossa on huppu, kasv suoja tai vastaava, numero viittaa suojausluokkaan

TM = puhallinsuojain, jossa on kokonaamari tai vastaava, numero viittaa suojausluokkaan

P = hiukkassuodatin

PUTOAMISVAARALLISTEN TÖIDEN SUUNNITTELU

Työmaan nimi / numero	
Laatija	
Liittyy työvaiheeseen	
Kohde	

Tarkastuskohde	Ok	Lisätietoja / Huomautuksia
Putoamisvaarallisten alueiden eristäminen / suojaaminen (esim. kaiteet, kulkuesteet, suojalevyt ja verkot sekä muut putoamisen estävät suojarakenteet)		
Suojakaiteiden tarpeen tarve, mitoitus ja kiinnitys (myös korvaavat rakenteet)		
Aukkojen suojaaminen (kannet, kulkuesteet, kaiteet)		
Putoavien tai kaatuvien rakenteiden/ esineiden vaara-alueiden merkitseminen ja erottaminen (suoja-aidat, kaiteet, työskentelyrajoitukset, vartiointi, ohjeistus tms.)		
Putoavien esineiden vaarojen torjunta (suojakatokset, verkot, turvaetäisyydet, töiden ajoittaminen)		
Työmaan ulkopuolisten toimintojen suojaaminen putoavilta ja kaatuvilta esineiltä ja rakenteilta (esim eri liikennemuodot, jalankulku yms.)		
Putoamisvaarallisten töiden turvallisuusjärjestelyt (mm telineet, työtasot, henkilönostimet, turvavaljaiden käyttö)		
Työntekijöiden perehdyttäminen		
Tikkaiden oikea käyttö (riskiarviointi, opastus, työskentelykorkeus, seisontavakavuus)		
Vaarallisten töiden valvonnan järjestäminen		
Putoamissuojausten tarkastaminen		
Muuta:		

	Laatija	Tarkastanut
Allekirjoitus:		
Nimenselvennys:		
Päivämäärä:		

ILMOITUS LÄHELTÄ PITI TILANTEESTA

Nimi ja yritys	
Esimiehen nimi	
Tapahtumapaikka- ja aika	
Työvaihe	

Kuvaus tilanteesta:
Kuvaus mahdollisista vammoista:
Miten toimintaa tulisi mielestäsi muuttaa, ettei tapahtuma toistu:
Muuta huomioitavaa:

Allekirjoitus ja nimenselvennys
Toimita tämä lomake työturvallisuudesta vastaavalle / työsuojeluvaltuutetulle. Annettuja tietoja käytetään työturvallisuuden kehittämiseen.

TYÖMAAN KUNNOSSAPITOTARKASTUS

Työmaan nimi / numero				
Tarkastettava kohde	Kunnossa	Korjattava	Vast.henkilö	Korjattu pvm.
1. Henkilöstötilat				
2. Työmaaliikenne				
3. Työmaavalaistus				
4. Terveydelle haitalliset aineet				
5. Melu ja värinä				
6. Herkästi syttyvät aineet				
7. Tulityöt				
8. Ensiapuvalmius				
9. Palontorjunta				
10. Puuntyöstökoneet				
11. Hiomakoneet				
12. Muut pientyökoneet				
13. Käsityökalut				
14. Henkilönostot ja – nostimet				
15. Muut nostolaitteet				
16. Nostoapuvälineet				
17. Sähkölaitteet				
18. Telineet, työpukit				
19. Työtasot				
20. Kulkutiet				
21. Tikkaat				
22. Portaat				
23. Työympäristö				
24. Varastoalueet				
25. Aliurakointi				
26. Henk.koht. suojaimet				
27. Muut kohteet				
28. Alkavat työvaiheet				

Tarkempi erittely korjattavista kohteista (jatka tarvittaessa kääntöpuolelle)		
Kohteen nro.	Selvitys	
Allekirjoitukset	Työnantajan edustaja	Työntekijöiden edustaja
Pvm:		

TYÖVÄLINEEN VASTAANOTTOTARKASTUS

Työmaan nimi / numero	
Työvälineen laji	
Käyttötarkoitus työmaalla	
Merkki	

Tarkastuskohde	Ok	Puute / vika	Korjattu
Käyttö- ja huolto-ohjeet ovat työmaalla, käyttäjien opastus järjestetty			
Huollot tehty ohjeiden mukaisesti, käyttöönotto- ja määräaikaistarkastukset tehty (tarvittaessa)			
Aikaisemmin havaitut viat ja puutteet on korjattu			
Työväline on ohjeen mukaisessa kunnossa			
Suojalaitteet ja suojukset ovat kunnossa ja paikallaan			
Letkujen ja liitosten kunto on hyvä			
Käynnistys on turvallista			
Kierrosluvun ja suunnan merkinnät ovat paikoillaan			
Käyttäjällä on tarvittavat suojaimet			
Hätäpysäytinlaite toimii			
Turva ja varoituslaitteet ovat kunnossa			
Sähkökäyttöinen työväline täyttää sähköturvallisuusmääräykset -Suojaeristys ja maadoitus on kunnossa -Johdot ja pistokkeet on ehjät			
Työvälineen eri osat ja lisälaitteet ovat kunnossa			
Työväline on käyttötarkoitukseen sopiva ja täyttää työolosuhteiden vaatimukset			
Ergonomia on huomioitu			
Työvälineen käytöstä ei ole vaaraa muille			
Muuta:			
HUOM! Työvälineestä ei täytetä välttämättä jokaista kohtaa, merkitse viivalla kohta jota ei tarkastettu.			

Tarkastuksen tekijät	Päätoteuttajan edustaja	Käyttäjä
Nimenselvennys:		
Päivämäärä:		

TYÖTELINEEN KÄYTTÖÖNOTTO- JA KUNNOSSAPITOTARKASTUS

Työmaan nimi / numero	
Telineen laji	
Merkki	
Suurin sallittu kuorma	

Tarkastuskohde	Ok	Puute / vika	Korjattu
Teline on rakennesuunnitelman mukainen			
Telineen käyttöohjeet ovat työmaalla ja teline on pystytetty niiden mukaisesti			
Teline on käyttötarkoitukseen sopiva			
Telinettä käytetään käyttösuunnitelman mukaisesti			
Telineen kuormitukset on jaettu tasaisesti, lujuus jäykkyys ja seisontavakavuus ovat riittäviä			
Vaaka- ja vinositeet, sekä pystytuet ovat ohjeiden mukaisia			
Telineen perustukset ovat kestävä (maapohjan lujuus varmistettu, aluslankut tai vastaavat parantavat kantavuutta)			
Telinemateriaalien kunto on hyvä			
Ankkuroinnit ja jäykistämiset ovat tarpeeksi lujat			
Telineen jalat / pyörät ovat ohjeiden mukaiset (lukitus)			
Työtasot ovat ohjeiden mukaiset ja riittävän lujat, työtason kiinnitys telineen runkoon on riittävä			
Nousutiet ovat ohjeiden mukaiset			
Kaiteet ovat paikoillaan ja kunnossa			
Jalkalistat ovat paikoillaan ja riittävät			
Työtason raot ovat alle 30 mm ja pinta ei ole liukas			
Alapuolisten kulkuteiden suojakatokset on tehty ja ne kestävä putoavien esineiden painon tai putoamisvaaralliset alueet on eristetty			
Huputettu teline on ankkuroitu riittävästi			
Muuta:			

Tarkastuksen tekijät	Päätoteuttajan edustaja	Telineen käyttäjä
Nimenselvennys:		
Päivämäärä:		

HENKILÖNOSTIMEN KÄYTTÖÖNOTTOTARKASTUS

Työmaan nimi / numero	
Nostimen merkki / tyyppi / numero	
Käyttötarkoitus työmaalla	
Nostimen omistaja	

Tarkastuskohde	Ok	Puute / vika	Korjattu
Käyttö- ja huolto-ohjeet, varoituskilvet			
Ohjeiden mukainen pystytys			
Nostin on vaakasuorassa ja tasapainossa			
Tukijalat ovat toimivat ja tuenta-asennossa			
Hätäpysäytys ja varalasku toimivat			
Hallintalaitteet toimivat			
Merkinanto äänet ja valot toimivat			
Nostimen havaittavuus (varoitusvalot, muut varoituslaitteet)			
Työtason putoamissuojaus. käyttäjillä turvaaljaat (tarvittaessa) ja niille kiinnityspaikka			
Kuormitusrajat toimivat			
Rajakytkimet ja jarrut toimivat			
Ei öljyvetoja tai muita näkyviä vaurioita			
Työtason vakainlaitteisto			
Läheisyydessä ei sähkö- tai muita johtoja, nostoalusta on tasainen			
Kulku- ja työskentelyalueet			
Henkilönostotyön suunnitelma (tarvittaessa)			
Muut tarkastukset on tehty (merkintä tarkastuskilvessä. pöytäkirjat koneen mukana)			
Päivittäiset toimintakokeilut sovittu			
Muuta:			

Tarkastuksen tekijät	Päätoteuttajan edustaja	Koneenkäyttäjä
Nimenselvennys:		
Päivämäärä:		

TYÖMAAN ALOITUS, TURVALLISUUSASIAT ALOITUSKOKOUKSISSA

Työmaan nimi / numero	

Asia	Ok	Lisätietoja / huomautuksia	Korjattu
Työmaan ennakoilmoitus tehty			
Vastuhenkilöt ja vastuunalaiset henkilöt nimetty ja pätevydet todettu			
Työmaan muu työnjohto on nimetty ja turvallisuustehtävät jaettu			
Työmaalla on tarvittava turvallisuusaineisto (Varoitustarvikkeet, määräykset ja ohjeet)			
Riittävät työmaa ja henkilöstötilat (suojaukset, lukitukset, vartiointi, lämmitys, valaistus, vesi, puhelin, sähkö, ATK)			
Työmaalla riittävä määrä henkilösuojaimia			
Riskiarviointi tehty			
Työmaalla riittävä määrä varoitusmerkittyjä vaatteita			
Ensiapuvalmius on vaaditulla tasolla			
Paloturvallisuus on varmistettu			
Ohjeistus ja suunnitelmat onnettomuuksien varalta kunnossa			
Perehdyttämiskäytännöt sovittu ja aineisto käytettävissä			
Työmaalla tehtävästä tarkastustoiminnasta sovittu Muiden urakoitsijoiden kanssa -Viikoittaiset kunnossapitotarkastukset -Vastaanottotarkastukset -Käyttöönottotarkastukset -Mahdolliset liikennejärjestelyt			
Työmaan pelisäännöt turvallisuutta koskien on laadittu ja niiden noudattamisesta on sovittu			
Kulkulupakäytännöt on sovittu			
Tiedonkulku / ulkopuolisen tahojen tiedottaminen on sovittu			
Turvallisuuteen liittyvien suunnitelmien laadinnasta ja hyväksymisestä on sovittu			
Tarvittavat ilmoitukset on tehty			
Tarvittavat luvat on kunnossa			
Tarvittavat pätevydet on tarkistettu			
Muuta:			

Laatija(t)	
Nimenselvennys	
Päivämäärä:	

TURVALLISUUSASIAT KOKOUKSISSA

Työmaan nimi / numero	

Asia	Ok	Lisätietoja / huomautuksia	Korjattu
Urakoitsijoiden vastuuhenkilöiden ja vastualueiden esittely (vastuurajat)			
Turvallisuussuunnitelma, siihen liittyvät riskien arvioinnit			
Työmaa-alueen käyttö (työmaasuunnitelma)			
Henkilö- ja tavaraliikenne (siirtojen yms. suunn.)			
Kulkuluvat ja rajoitukset			
Muut luvat			
Ilmoitukset			
Valinnat			
Vartiointi, lukinnat, kulunvalvonta yms.			
Työmaaperehdytykset			
Turvallisuuskoulutus			
Pätevyydet (mm. TT- ja tulityökortit)			
Työt ja työvaiheet, joilla vaikutusta muiden töihin / työturvallisuuteen			
Vaarallisten töiden ja työvaiheiden suunnitelmat			
Kohteen järjestys ja siisteys			
Henkilösuojainten käyttö			
Työ- ja suojatelineet sekä putoamissuojaus (suunnitelmat ja tarkastukset)			
Työvälineiden käyttö (tarkastukset ja rajoitukset)			
Vaarallisten aineiden käyttö ja varastointi (turvallisuusohjeet)			
Ensiapuvälineet ja valmius (ensiaputaitoiset)			
Palontorjunta ja alkusammutusvalmius (toimintaohjeet, tulityökäytännöt)			
Yleisvalvonnassa ja tarkastuksissa havaitut asiat (puutteiden korjaaminen ja tarkempien turvallisuusohjeiden antaminen / pyytäminen)			
Sattuneet vahingot ja niistä seuranneet toimenpiteet			
Läheltä piti- tapaukset ja niiden vaatimat toimenpiteet			
Turvallisuuteen liittyvä tiedotus ja tiedonkulku			

Laatija(t)	
Nimenselvennys	
Päivämäärä:	

TYÖMAAN TURVALLISUUSSÄÄNNÖT

Turvallisuussäätöjen merkitys

Rakentamisen turvallisuusmääräykset

Tällä työmaalla sovelletaan valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta (205/2009). Työssä noudatetaan päättöittäjän ja rakennuttajan antamia määräyksiä ja ohjeita työnaikaisen turvallisuuden varmistamisesta. Nämä turvallisuussäätöt koskevat sekä ali- ja sivu-urakoitsijoita sekä soveltuvin osin työmaalla työskenteleviä itsenäisiä työnsuorittajia. Nämä turvallisuussäätöt on laadittu päättöittäjän roolissa.

Päättöittäjalla on mahdollisuus antaa myöhemmin muita töitä ja rakennustyömaata koskevia turvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita sekä järjestää urakoitsijoille (toimittajille) ja heidän työntekijöilleen työhön ja työkohteisiin liittyviä perehdyttämistilaisuuksia.

Päättöittäjalla on oikeus järjestää tai vaatia urakoitsijoita omalla kustannuksellaan toteuttamaan turvallisuuskoulutusta, mikäli työkohteissa on ollut turvallisuuden kannalta merkittäviä puutteita tai työssä on sattunut vakavia tapaturmia, muita onnettomuuksia tai vaaratilanteita.

Urakoitsijoiden on osallistuttava omalla kustannuksellaan päättöittäjän tai rakennuttajan antamaan perehdyttämiseen ja turvallisuuskoulutukseen.

Päättöittäjän nimeämät valvojat

Päättöittäjän työjohtolla ja muilla päättöittäjän tai rakennuttajan nimeämillä työn valvojilla on oikeus puuttua työmaalla ja työssä oleviin vaaratilanteisiin, vaarapaikkoihin sekä puutteisiin työturvallisuudessa.

Edellä mainitut edustajat voivat antaa suoraan määräyksiä eri urakoitsijoille vaaratilanteiden ja muiden puutteiden korjaamisesta. Heillä on oikeus myös keskeyttää työt, mikäli on ilmeistä, että kysymyksessä voi olla tilanne, josta voi aiheutua välitöntä vaaraa työkohteessa työskenteleville, työmaan ulkopuolisille henkilöille tai toiminnoille.

Työmaan turvallisuusjohtaminen

Työjohto turvallisuuden kannalta

Urakoitsijoiden on oman työnsä osalta huolehdittava turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työjohtosta ja osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta sekä urakkakohteensa yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä. Edellä mainittuja tehtäviä johtamaan on urakoitsijan nimettävä pätevä vastuunalainen henkilö ja hänelle tarvittaessa sijainen.

Urakoitsijoiden turvallisuustehtävät

Urakoitsija vastaa ensisijaisesti omien työntekijöidensä turvallisuudesta sekä perehdyttämisestä työmaahan ja sen olosuhteisiin. Työjohto ja valvonta sekä siihen liittyvät työnantajan velvollisuudet kuuluvat kunkin työntekijän omalle työnantajalle. Lisäksi urakoitsijan on huolehdittava siitä, ettei hänen toiminnastaan ole vaaraa muille työmaalla työskenteleville tai työmaan ulkopuolisille henkilöille.

Urakoitsija vastaa omien työntekijöidensä käyttämien koneiden, laitteiden ja aineiden sekä työmenetelmien turvallisuudesta. Käytössä on lisäksi noudatettava päättöittäjän antamia ohjeita. Urakoitsijan käyttämästä

terveydelle vaarallisesta aineesta annetaan kopio käyttöturvallisuustiedotteesta päätoteuttajalle ennen aineen käyttöä.

Urakoitsijan on huolehdittava työssään tarpeellisista varoitusmerkinnöistä ja suojaustoimenpiteistä. Urakoitsijan tulee huolehtia turvallisuusmääräyksistä ja -ohjeista tiedottamisesta edelleen aliurakoitsijoilleen ja työntekijöilleen sekä valvoa osaltaan niiden noudattamista.

Töihin tulee käyttää vain sellaisia työntekijöitä, jotka täyttävät työn ja päätoteuttajan sekä rakennuttajan edellyttämät ammattitaito- ja pätevyysvaatimukset. Urakoitsija vastaa myös käyttämänsä tilapäisen työvoiman ja aliurakoitsijoiden osalta ammattitaitovaatimuksen toteutumisesta ja riittävien turvallisuusohjeiden antamisesta.

Urakoitsijan tulee huolehtia, että sen henkilöstöllä on asianmukaiset henkilöntunnisteet. Urakoitsijan tulee ilmoittaa päätoteuttajalle hyvissä ajoin työmaalle tulevat uudet työntekijät ja aliurakoitsijat.

Työmaan järjestys ja siisteys

Urakoitsijan on noudatettava työkohteessa hyvää järjestystä ja siisteyttä sekä huolehdittava osaltaan jätteiden keräyksestä niihin osoitettuihin pisteisiin tai astioihin. Urakka-alue ja työkohteet on luovutettava aina siistittynä ja hyvässä järjestyksessä. Tarvittaessa päätoteuttajan edustajat tarkastavat työkohteen kunnan ennen sen luovuttamista.

Perehdyttäminen

Ennen urakan alkua päätoteuttaja perehdyttää urakoitsijoiden vastuunalaiset henkilöt ja varmistaa, että he ovat saaneet tarpeelliset tiedot ja ohjeet työhön kohdistuvista vaara- ja haittatekijöistä.

Urakoitsijan on huolehdittava, että työmaalla toimivat aliurakoitsijat ja itsenäiset työsuorittajat ovat saaneet mahdollisuuden tutustua näihin turvallisuussäätöihin.

Urakoitsija huolehtii myös siitä, että päätoteuttajan antamat muutkin turvallisuuteen liittyvät määräykset ja ohjeet välitetään työmaalla työskenteleville urakoitsijan aliurakoitsijoille ja itsenäisille työsuorittajille.

Urakoitsija vastaa omien työntekijöiden perehdyttämisestä työmaahan ja sen olosuhteisiin sekä työtehtäviin ja työolosuhteisiin. Annettu perehdyttäminen on myös dokumentoitava. Kulkuluvan saannin ehtona on, että työntekijä on perehdytetty työmaan olosuhteisiin ja turvallisuussäätöihin.

Urakoitsijan on huolehdittava, että hänen työntekijänsä ovat selvillä seuraavista seikoista ja noudattavat niistä annettuja määräyksiä ja ohjeita:

- yhteisen rakennustyömaan järjestystä, liikennettä, tupakointia ja avotulen käyttöä koskevista määräyksistä,
- sähkövirran/energian saannista (kytkennät, kaapelit, jatkojohdot, vaaralliset aineet ja paineita sisältävät putkistot),
- työmaalla tai siihen liittyvällä alueella tapahtuvaan toimintaan sisältyvistä muista erityisistä vaaratekijöistä (esim. kaasu- tai räjähdysvaara),
- menettelystä hätä- ja onnettomuustilanteissa (avun hälyttäminen, suojautuminen, palovartiointi, vara- ja hätäuloskäytävät),
- esiintulleista vaaroista, vioista ja puutteista ilmoittamisesta,
- töiden tekemisjärjestyksestä ja toiminnasta muutostilanteissa.

Työmaan työsuojeluorganisaatio

Työmaalle perustetaan tarvittaessa työsuojelutoimikunta. Urakoitsijan on osallistuttava tarvittaessa työsuojelutoimikunnan tai vastaavan elimen kokouksiin.

Urakoitsija vastaa siitä, että heidän työntekijöilleen sattuneet tapaturmat tutkitaan. Tapaturmasta tehdystä tutkintaraportista toimitetaan kopio päätoteuttajalle. Urakoitsija huolehtii siitä, että vakavissa tapaturmissa ilmoitus tehdään myös työsuojelupiirille ja poliisille.

Urakoitsija huolehtii siitä, että sattuneet tapaturmat käsitellään työmaakokouksissa ja tarvittaessa työsuojelutoimikunnassa.

Kaluston laatu- ja turvallisuusvaatimukset

Koneiden ja laitteiden on täytettävä niitä koskevat turvallisuusmääräykset. Työssä käytettävät koneet ja laitteet tulee olla turvallisia ja käyttötarkoitukseen sopivia. Urakoitsija vastaa käyttämiensä koneiden ja laitteiden turvallisuudesta.

Tiealueilla ja muilla liikenteeseen käytetyillä paikoilla on koneiden erotuttava muusta liikenteestä. Työkoneiden ja liikenteen välissä on tarvittaessa oltava riittävät suojavyöhykkeet. Työssä käytettävissä kuorma- ja kuljetusajoneuvoissa tulee olla määräysten mukaiset peruutushälyttimet. Koneille ja laitteille tehdään päivittäiset toimintakokeilut niiden käyttäjien toimesta.

Urakoitsijan on huolehdittava, että sen käyttämät sähkölaitteet ja sähkökäyttöiset koneet on tarkastettu asianmukaisesti ja ovat niitä koskevien turvallisuusmääräysten mukaisessa kunnossa.

Ensiapuvalmius

Urakoitsijan tulee määritellä työnsä osalta riittävä ensiapuvalmius ja huolehtia siitä, että on työmaalla tältä osin riittävästi ensiaputaitoisia. Ensiaputaitoiset henkilöt ilmoitetaan päätoteuttajalle kulkuluvan myöntämisen yhteydessä.

Henkilönsuojaimien käyttö

Mikäli tapaturman tai sairastumisen vaaraa ei voida välttää tai rajoittaa riittävästi teknisillä suojelutoimenpiteillä tai työn organisoinnilla, on urakoitsijan hankittava työntekijöiden käyttöön vaatimusten mukaiset henkilönsuojaimet.

Henkilönsuojainten valinta on tehtävä riskienarvioinnin perusteella (VNp 1407/1993 eli suojainten käyttöpäätös). Urakoitsijan on myös valvottava, että annettuja suojaimia käytetään.

Turvallisuussuunnittelu

Turvallisuussuunnitelma ja työmaasuunnitelma

Urakoitsijoiden on tutustuttava päätoteuttajan laatimiin turvallisuus- ja työnmaasuunnitelmiin sekä noudatettava niitä omien töidensä toteutusta suunniteltaessa sekä työmaalla tapahtuvassa toiminnassa.

Vaarallisten töiden suunnittelu

Päätoteuttaja edellyttää jokaiselta urakoitsijalta, että:

- erityistä vaaraa sisältävät työt suunnitellaan huolellisesti (luettelo vaarallisista töistä on valtioneuvoston päätöksen rakennustyön turvallisuudesta VNp 629/94, liite 2),
- suunnittelussa on käytössä riittävä turvallisuusasiantuntemus,
- vaarallisia töitä koskevat suunnitelmat on tehty ennen töiden aloittamista.

Edellä mainitut suunnitelmat tulee laatia keskeisiltä osiltaan kirjallisessa muodossa. Urakoitsijoiden on myös toimitettava suunnittelua koskevat keskeiset asiakirjat päätoteuttajalle tiedoksi ja tarvittaessa hyväksyttäväksi hyvissä ajoin, yleensä vähintään viikkoa ennen ko. töiden aloittamista. Päätoteuttajalla on myös oikeus antaa ohjeita urakoitsijoiden tekemään suunnitteluun.

Urakoitsijoiden on huolehdittava omalta osaltaan ssuunnittelusta johtuvien toimenpiteiden täytäntöönpanosta ja seurannasta sekä suunnittelun ajantasalla pitämisestä.

Rakennuttaja tai päätoteuttaja voi antaa myös vaatimuksia muidenkin töiden ja työvaiheiden suunnittelusta.

Paloturvallisuus

Urakoitsija laatii teettämistään tulitöistä kirjallisen valvontasuunnitelman, joka toimitetaan ennen työn aloittamista päätoteuttajan edustajalle allekirjoitettavaksi. Tulitöitä saavat tehdä vai ao. tulityökortin omaavat henkilöt.

Urakoitsijan on muutenkin osaltaan huolehdittava paloturvallisuuden ylläpidosta.

Työmaan turvallisuusseuranta

Päätoteuttaja edellyttää, että urakoitsija huolehtii riittävästä työn valvonnasta ja tarvittaessa puuttu vaaratilanteisiin sekä turvallisuusmääräysten ja -ohjeiden vastaiseen toimintaan.

Päätoteuttaja edellyttää, että urakoitsija tekee työhönsä liittyvät käyttöönotto- ja vastaanottotarkastukset ja varmistaa, että:

- edellä mainitut tarkastukset tehdään ajallaan ja huolellisesti,
- tarkastajilla on tarpeellinen ammattitaito,
- tarkastuksista laaditaan asianmukaiset pöytäkirjat,
- tarkastuksissa havaitut turvallisuutta vaarantavat puutteet korjataan välittömästi.

Urakoitsijan tulee toimittaa kopio tarkastuslomakkeesta päätoteuttajan nimeämälle henkilölle.

Urakoitsijan edustajan tulee osallistua tarvittaessa päätoteuttajan järjestämään turvallisuuskierrukseen ja työmaan viikoittaiseen kunnossapitotarkastukseen.

Päätoteuttajalla on oikeus valvoa urakoitsijan tekemien tarkastusten suorittamista sekä osallistua harkintansa mukaan tarkastuksiin.

Varoitusmerkki	Merkintä luetteloon
Haitallinen	1.
Hapettava	2.
Myrkyllinen	3.
Räjähävä	4.
Syttyvä	5.
Syövyttävä	6.
Ympäristölle vaarallinen	7.
Paineen alainen kaasu	8.
Vakava terveysvaara	9.
Oranssit merkinnät vanhojen standardien mukaiset	